

bb 49. paul badura-skoda és jörg demus négykezes zongoraestje a zenéakadémián

t fe/gg-lm sr

1962. május 2.

szerdén este a zenéakadémián paul badura-skoda és jörg demus osztrák zongoraművészek adtak hangversenyt. a négykezes zongoraest műsorán két schubert mű szerepelt az allegro lebensstürme és az a-dur rondó továbbá mozart f-dur szonátája, majd a szünet után hindemith 1938-ban négykezesre írt szonáját és bizet gyermekjelenetek című művét játszották. a közönség hosszantartó tapssal jutalmazta a vendégművészek zongorajátékát. /mti/

bb 50. Jean darcanto

te-lm sr

1962. május 2.

a nemzetközi színházi intézet főtitkára /iti/ a művészeti szakszervezetek szövetsége színházművészeti szakosztályának megnívására a magyar színházi élet tanulmányozása céljából budapestre érkezett. /mti/

- v e g e -

- 30 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. május 3.

bb 1. pénteken a nazai fésűsfonóban sorsolják a Lottót - 721 nyeresemény a jutalomsorsoláson

i kf/kf szb vg

1962. május 3.

a hónap első Lottó sorsolását a fővárosba n rendezti a sportfogadási és Lottó igazgatóság. a 18. játékhet nyereszámait és az áprilisi tárgyjutalmakat május 4-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel a nazai fésűsfonó- és szövőgyár művelődési házában /9. kerület soroksári ut 166. sz./ nuzzák. a sorsolást a Lottó áruház divatbemutatója előzi meg.

a tárgynyereseményhúzáson a 16. játékhet szelvényei vesznek részt, amelyek között 721 értékes jutalmat sorsolnak ki. főnyereseményként ezuttal öt öröklakás, egy bárhol felépíthető kétszobás családi ház, valamint két személygépkocsi - egy moszkvics és egy warszawa - jut a legszerencsésebb Lottózóknak. ezenkívül többek között racka-szőnyegekkal, pehelypaplannal és festményutalványokkal „bővített”, 3 varia-szobaberendezést, 22 motorkerékpárt, 88 televíziót, 117 rádiót, 15 hűtőgépet sorsolnak ki. /mti/

bb 2. helyreállítják a szántódi rév-csárdát

vid sze szb fm

1962. május 3.

a szántódi rév szomszédságában másfélmillió forintos költséggel helyreállítják az 1839-ben épült híres csárdát. az épület egykor a balatonvidék egyik központja, a tó kompján átkelő utasok kedvenc vendégfogadója volt. sok érdekes történet, számos betyárlegenda fűződik a régi épülethez. sobri jóska híres betyárvezérnek ez volt a legkedveltebb mulatóhelye, s virtusairól, itteni cselekedeteiről eötvös károly is megemlékezett. írók és vándorszínészek is gyakran megfordultak a csárdában, különösen pálóczi horváth adám és csokonai vitéz minály időzött itt szívesen. a csárda műemlékké nyilvánított épületének falán márványtábla hirdeti csokonai emléket, akit itt ihletett meg a tinanyi félsziget festői szépsége, s ezen a helyen írta a tinanyi ekhóhoz című híres költeményét.

a régi csárdát, amelyet az éttermi és büfé vállalat vett gondjaiba, julius elején átadják rendeltetésének. a csárdához tartozó boltíves gazdasági épületből „borharapót”, alakítanak ki. az érdekes, régi lábaspajttát, - ahol régen a vendégek szekerei álltak, - ugyancsak helyreállítják. /mti/

- 1 -

bb 3. miniszteri rendelet a gépiró- és gyorsíró iskolákról -
rendkívüli tárgyként idegen nyelvet is oktathatnak

ióvt/nmé-tm sr

1962. május 3.

uj rendelet jelent meg, amely átfogóan szabályozza a gépiró- és gyorsíró iskolák működését, amelyeket egyben tanácsi hatáskörbe utalnak. a gép- és gyorsíró iskolákban a jövőben - azoknak a hallgatóknak kivételével, akik egy év alatt elérik a második tanulmányi év végére előírt követelményeket - két év a tanulmányi idő. a következő tanévtől kezdődően a záróvizsgán a hallgatóknak mint alsó határt gépirásból 60, gyorsírásból pedig 150 szótagos percenkénti teljesítményt kell elérni. a munka- viszonyban álló tanulóknál, amikor megállapítják az oktatás idő- beosztását figyelembe kell venni munkaidejüket. a több műszakban dolgozóknak engedélyezhetik, hogy tanulmányaikat délelőtt, délután, esetleg este végezzék. ugyanakkor a rendelkezés megállapítja, hogy a tanítási idő egyezik a középiskolába járó tanulókéval. kellő számu jelentkező esetén lehetőséget nyújtanak arra, hogy - rend- kívüli tárgyként heti három órában - idegen nyelvet is oktassanak.

a multtal ellentétben - és erre kitér a rendelet - mind gyorsírásból, mind gépirásból, vagy mind a kettőből, továbbképzés- re jelentkezhetnek, akik elvégezték a kétéves iskolát.
x x x

az mti munkatársa a rendelettel kapcsolatban kérdéssel fordult az illetékesekhez: - elmondották, hogy az országban jelen- leg 66 gép- és gyorsíró iskola működik, s ebből 18 budapesten. a felszabadulás előtt az akkori oktatásügyi kormányzat nem fordított gondot ezekre az iskolákra. napjainkban számbelileg jóval többen tanulják a gép- és gyorsírást. husz évvel ezelőtt például gyors- írásból 150 fokos és gépirásból percenként 50-70 szótagos sebességgel az ország összes iskoláiban mindössze 74 hallgató vizsgázott. ugyanakkor 1960/1961-ben gyorsírásból 150 fokos több mint kétezren, gépirásból pedig 50-70 szótag között mitegy négyezren teittek eredményes vizsgát. mind a gyors, mind a gépirásból e vizsgákon több mint ötszázan kaptak kiváló és jeles minősítést.

a gyakorlat elsajátítása szempontjából nagyjelentőségű, hogy ezen is bevezették a szakmai gyakorlatot, ami azt jelenti, hogy hetenként egy napot üzemek, intézmények, vállalatok irodái- ban töltenek a gép- és gyorsíró iskolák tanulói./mti/

- 2 -

bb 4. öltözői lopásért egy évi és tíz hónapi börtön

i bo/nmé szb sr

1962. május 3.

varga imre, büntetett előéletű veresegyházi lakos sürün vál- togatta munkanelyeit a fővárosban. munkanelyiről úgy távozott el, hogy előzőleg sorozatosan lopott az öltözőkben. felfeszítette, vagy átkulccsal kinyitotta a szekrényeket, s onnan órákat, más értéktárgyakat, készpénzt vitt magával.

a központi kerületi bíróság egy évi és tíz hónapi börtönre és 800 forint pénzbüntetésre ítélte a notórius öltözői tolvajt.
/mti/

--

bb 5. véréradónap a duna cipőgyárban több mint 300 részvevővel

i hi/tm szb sr

1962. május 3.

szép eredménnyel zárult a dunai cipőgyár vöröskeresztes szer- vezete által rendezett véréradónap: az üzem műszaki vezetőinek pél- déjét követve több mint 300 dolgozó adott vért térítés nélkül.
/mti/

- 3 -

bb. 6. miért vásárolt a kéziszerszámgyár 78 kiló 40 deka helyett egy tonna laposacélt?

i st/sze/gy/vg

1962. május 3.

a kéziszerszámgyár a nyomdaipari grafikai vállalatától a minap papírvágókések szállítására kapott rendelést, ami hetekig tartó bonyodalmakat indított el az üzem anyagosztályán. a késekhez ugyanis 78 kiló 40 különleges laposacélra lett volna szükség, ilyen kis mennyiség gyártása azonban egyik kohászati üzem számára sem kifizetődő. a kéziszerszámgyár két mázsa anyagot rendelt a kohóipari értékesítő vállalatától, tehát a szükségesnél nagyobb méretekben, hogy a maradékot később más célra is felhasználhassa. kitiűnt azonban, hogy ez a tétel még mindig túlzottan kicsi, a rendelést csak 500 kiló acélra vették fel. a gyár már ezzel is kiegyezett, amikor jelentkezett a Lenin kohászati művek és azóta már aláírták a megállapodást, mely szerint a kézi szerszámgyár ezer kiló laposacélt is köteles átvenni abban az esetben, ha a bugától nem tudnak kisebb mennyiséget hengerelni. az üzemnek tehát jó néhány évig nem lesz szüksége anyagra a mostanihoz hasonló papírvágókések gyártásakor, ameddig azonban hasonló rendelést nem kapnak, addig a maradék 921 kiló 62 deka átvőzőt acélt csak elfekvő készletnek tekinthetik.

mit lehet tenni hasonló esetek elkerülésére? - erre a kérdésre a kohóipari értékesítő vállalat a következő tájékoztatást adta:

- a kis tételekben rendelt hengereltárak gyártása évek óta nagy problémát okoz a kohászati üzemeknek. egy-egy henger berakása hat órát vesz igénybe, s ha a hengersort nem használják ki megfelelően, az nagy kárt okoz a népgazdaságnak. mégis, amennyire lehetséges, a kis mennyiséget rendelő vállalatokat is igyekszünk kielégíteni. a ferroglobus korszerű raktárpületet kapott, ahol különféle hengereltárakból készleteket gyűjtött, és a kis tételeket raktárról tudja szállítani. természetesen nem található itt meg minden anyagféleség, hiszen több mint tízezer fajta hengereltacélt használnak üzemeink, a választék azonban állandóan bővül. jelenleg a legkeresettebb 530 féle anyagból mintegy ezer vagonnyi mennyiség van raktáron, az igények és a lehetőségek alapján a készletek tovább növekednek. ha a kívánt egészen kis-mennyiségű hengereltárat nem találják meg az üzemek a ferroglobusnál, azt ajánljuk, hogy egyéb megoldás híján házilag kovácsolják ki az acélt, ez ugyanis még mindig gazdaságosabb, mintha apró tételekkel terhelnék a nagy hengersorokat. /mti/

8.15

- 4 -

bb. 7. kétszáznegyvenkilós albinó vadkant lőttek zalában

vid kz/gy/ká

1962. május 3.

a zalai vadászok két év óta eredménytelenül üldöztek egy a szentpéterföldi erdőben feltűnt hatalmas albinó vadkant. az értékes vad a napokban végre puskacsőre került: németh lászló a délzalai erdőgazdaság igazgatója cserkészés közben ráakadt, s távcsöves puskája egyetlen lövésével leterítette. a fekete-fehér foltos vadkan 240 kilót nyomott, agyarái 21 centiméter hosszúak. bőrét kikészítik, s a szentpéterföldi vadászkastélyban helyezik el. /mti/

bb. 9. hogyan vált be az egységes gyermekegészségügyi ellátás? - minden gyermeknek van háziorvosa - szülők és orvosok ankétjai

i fe/gk/gy/sr

1962. május 3.

a kerületi nőtanácsok a kerületi egészségügyi osztályokkal közösen ankétokon vitatják majd meg az egységes gyermekegészségügyi ellátás eddigi tapasztalatait. szülők és orvosok együttesen vizsgálják, hogyan vált be a fővárosban a nagy anyagi áldozattal átszervezett gyermekegészségügyi gondoskodás. az volt a cél, hogy megszüntessék a korábbi rendszert, amely szerint három különböző egészségügyi intézmény - a gyermekrendelő, a körzeti orvos és az anya- és csecsemővédő intézet - vizsgálta a gyermekeket. az 5. és 3. kerületben megtartott ankétokon a szülők nagy elismeréssel szóltak a kívánságuk szerint megvalósult ugynevezett háziorvosi gondoskodásról. az anyák számára igen megnyugtató, hogy gyermekeikre, akár egészségesek, akár betegek, a rendelő intézetben és otthon is ugyanaz az orvos ügyel. az őszinte hangú megbeszélésen szóba kerültek a még meglévő hiányosságok is. így például az anyák arra kérték az illetékeseket; a lehetőség szerint tartsák be, illetve ne változtassanak a rendelések időpontján.

az orvosok is elmondották az új rendszerrel kapcsolatos észrevételeiket, javaslatukat: a szülők ragaszkodjanak következetesen egy orvoshoz, továbbá, ne küldjék kisérlet nélkül gyermekeiket a rendelő intézetbe. arra kérték az anyákat, hogy a kijelölt időpontban keressék fel mind a beteg-, mind pedig a poliklinikai rendelést.

a kerületi tanácsok egészségügyi osztályai az ankétokon elhangzott javaslatokat értékesítik majd. a közeljövőben a 9. és a 4. kerületben is megrendezik a szülők és orvosok tanácskozását. /mti/

8.30

- 5 -

bb. 8. mi újság a budapesti tervezőintézetekben - az öt éves terv során lakótelep épül Zuglóban és Kőbányán

i zs/sze/gy/sr

1962. május 3.

a budapesti tervezőintézetekben számos új jelentős beruházás tervén dolgoznak a szakemberek. hamarosan részleteiben is elkészül például a Kőbányán, a Harmat utcában épülő korszerű szövetkezeti lakótelep építési programja. a már jóváhagyott beépítési terv szerint a Harmat utca, a téglavető utca, a mádi utca és Kada utca által határolt területen 1965 végéig összesen 1 117 új otthonot adnak át rendeltetésének.

az épületeket kőhabszalak-nagyblokkos technológiával emelik, s a telep 28 házból áll majd. érdekes, hogy a legtöbb lakás - szám szerint 719 - kétszobás, 204 garson, 34 egyszobás és 160 két- és félszobás lesz. a külsőleg is impozáns szövetkezeti lakótelep otthonainak fűtését és melegvíz-ellátását távfűtéssel biztosítják. kétszáznegy lakásba beépített konyha könnyíti meg a háziasszonyok munkáját, beépített szekrény 925 lakásban lesz.

a beruházási program számos ugynevezett kapcsolódó létesítmény építését irányozza elő. a telep Kada utcai oldalán például korszerű vendéglő-cukrászdát nyitnak, a mádi utcai oldalon fűszer-csmegeboltot adnak át rendeltetésének, s a tervek között szerepel új óvoda és 40 személyes bölcsőde építése is. a telep üzletsorát mérték utáni cipőkészítő bolt, javítószerelemző kirendeltség, patyolat felvevőhely s ruhaneműjavító egészíti ki. az építkezés első ütemét 1964-ben fejezik be - akkor 585 lakás kerül tető alá - a második ütem és egyben az egész telep építése 1965-ben fejeződik be.

rövidesen befejezik a szakemberek a Zuglói kacsóh-pongrácz utcai szövetkezeti lakótelep tervének összeállítását is. a gyorsan fejlődő kerület új telepe az Ungvári utca, a Rákospatak utca, az Eperjes utca és a Kassai tér által határolt terület, továbbá a tértől délnyugatra levő részen, a tervezett új gyorsforgalmi út mentén épül. itt 30 lakóházat - 24 négyemeletes, 6 nyolcemeletes épületet - emelnek majd, s ezekben 1 765 lakás kerül tető alá. a fűtéshez és a melegvízszolgáltatáshoz szükséges hő távfűtéssel biztosítják, s az új otthonok több mint egyharmadában beépített konyhát terveznek.

a telepre költöző családok részére száz személyes óvodát, 16 tantermes általános iskolát, két 40 személyes bölcsődét, gyógyszerterápiát, körzeti orvosi rendelőt, szívárvány-kisáruházat, vegyes élelmiszerboltot, vegyes tejboltot, fűszer-csmegeboltot és éttermet, cukrászdát építenek. gondoskodnak patyolat fiókról, férfi-női fodrászatról, cipő- és ruhaneműjavítóról, sőt rádió- és televíziójavító szolgálatról is. a telep felépítésének határideje 1965. /mti/

9.00

- 6 -

bb. 11. „betyárok”, hívogatták siklósra a népi játékok vendégeit - „kanizsai Dorottya és udvartartása”, fogadja a várba érkezőket

vid fm/sze/gy/fm

1962. május 3.

a hazafias népfront-védnöksége alatt Siklósra és szigetváron vár- és muzeumbaráti körök működnek 200-200 taggal. résztvesznek a várak történetével kapcsolatos tárgyi és szóbeli emlékek gyűjtésében, a várak könnyékének csinosításában, a helyreállítás és megóvás munkájában. a siklói vár- és muzeumbarátok köre sajátos népi játékok siklói „mesevilág”, megjelentetésére készül. örsi Ferenc pécsi írónak - aki a kanizsai Dorottyáról készülő történeti regényéhez alaposan tanulmányozta siklós középkori történetét - lakást biztosítanak, hogy a helyszínen, zavartalanul írhatta meg a jelmezes népi játékok forgatókönyvét is. a vázlat már elkészült: a pécsről siklós felé vezető úton épült „köves”, csárdánál augusztus 20. és szeptember 1. között „betyárok”, tartóztatják majd fel a siklósra látogatókat, egy-két pohár siklói és villányi borra. a várban „kanizsai Dorottya”, fogadja udvartartásával a látogatókat, és lesz olyan nap, amikor szabadtéri ökörsütéssel zárják a várban rendezett „lovagi tornát”, és a régi táncokat, dalokat felelevenítő színes karnevált. a majd évenként ismétlődő siklói népi játékokat először 1963-ben rendezik meg és ezek/kapcsolódnak a szigetvári jubileumi ünnepekhez.

a szigetvári vár- és muzeumbarátok köre szintén készül a várható nagyobb idegenforgalomra: mit kell tudni szigetvárról címmel tanfolyamot indítottak azzal a céllal, hogy a község lakosai megismerjék a vár a és a falu hiteles történetét. /mti/

bb. 12. pályázat állandó építési kiállítás tervezésére - értékelték a szombathelyi városközpont rendezésére készített pályaműveket

k sb/tr/gy/vg

1962. május 3.

az építésügyi minisztérium nyilvános pályázatot hirdet állandó építési kiállítás tervezésére. a pályázati kiírás 30 forintért vehető át a minisztérium tervezési főosztályán /budapest, 5. kerület, Beloiannisz utca 2.-4., 5. emelet 5./ és a kész tervet ugyanitt kell átadni legkésőbb augusztus 21-ig. a pályaművek díjazására és terv megvásárlására összesen 90 000 forintot irányoztak elő. a bírálóbizottság 30 000 forinttal jutalmazza a legjobb munkát.

/folyt. köv./

9.06

- 7 -

9.06

bb. 12. /pályázat.... folyt./ 97

az építésügyi minisztérium nemrégiben tervpályázatot hirdetett szombathely városközpontjának részletes rendezésére. a bírálóbizottság most értékelte a pályaműveket. megállapították, hogy a legjobb tervek is csupán egy-egy részfeladat megoldására alkalmasak. ezért a legmagasabb díjat nem adták ki. a pályaművek közül finta józsef és kaszta dénes munkáját 20.000, vinkovics istván és csillag józsef tervét 18.000 forinttal díjazták. ezenkívül négy művek 8-16.000 forinttal jutalmaztak és öt tervet megvásároltak 6.000 - 6.000 forintért. /mti/

bb. 13. gyűlések, magyar-szovjet barátsági estek, kiállítások - országsszerte megünneplik május 9-ét, a győzelem napját

i di/gk/gy/sr

1962. május 3.

az országos béketanácsnál elmondották az mti munkatársának, hogyan emlékeznek meg hazánkban 1945. május 9-e, a győzelem napja évfordulójáról.

- a történelmi esemény jubileuma az idén hazánkban is csakugy, mint szerte a világon, összefonódik az általános és teljes leszerelésért kibontakozott világméretű akcióval, a moszkvai leszerelési és béke-világkongresszus előkészítésével. a megemlékezések száma nagyobb, tartalma gazdagabb lesz, mint a korábbi években. a városokból és falvakból érkező hírek arról számolnak be, hogy az ország több mint 3000 népfrent bizottságának mindegyike változatos programmal, sokféle rendezvényt készít május 9-e köszöntésére. budapesten és vidéken egyaránt arra törekednek, hogy a jubileum alkalmából hangot adjanak népiünk békevágyának, s tiltakozásának az imperialisták meszterkedése ellen.

- az ország néhány városában nagygyűléseket tartanak május első felében. az előadók többek között arról beszélnek majd, milyen perspektíva áll a föld népei előtt, ha elkerüljük egy minden eddiginél szörnyűbb világháború szakadékát.

- számos községben és városban magyar-szovjet barátsági esteket tartanak. sokhelyütt kiállítások nyílnak a háborúk pusztításairól, a béke perspektíváiról. a budapesti és vidéki mozik műsorra tűzik az elmúlt évek olyan nagysikerű filmjeit, amelyek a második világháborúval foglalkoznak. megemlékeznek a győzelem napjáról az iskolákban is. /mti/

9.15

Orbán J. Zoltán

- 8 -

bb. 14. javítják a balatoni fürdőhelyek ivóvizellátását - keszthelyen forrást foglalnak, balatonföldváron tárolómeden-
t és szántódon kutakat építenek

sb/tr/vl vg

1962. május 3.

a balaton idegenforgalmának gyors fejlődése jelentősen megnövelte a fürdőhelyek ivóvizellátási gondjait. ezért az elmúlt években balatonfüreden és balatonalmádiban új vízművet helyeztek üzembe és tinany gödrösi üdülőrésze új vízvezetékkel kapott. az idén a vízügyi építő vállalat dolgozói fejlesztik tovább a balatonparti üdülők vizellátását.

keszthelyen a jános-forrást vezetik be a vízműhálózatba. a forrás vizét hét új kuttal és csaknem 300 méter hosszú vizgyűjtő folyosóval fogják fel és egy nagy betonaknába engedik, majd innen továbbítják a fürdőhely vízművéhez. május végére már befejezik az utolsó nagy munkát, a betonakna építését is. a forrás földalatti útját azonban robbantásokkal is tágitják, így előreláthatóan a tervezett 1400 köbméter-nél több vizet kapnak majd naponta. a somogyi párton különösen nagy munka kezdődött. közös vízművel szüntetik meg balatonföldvár, szántód és zamárdi ivóvizgondját. szántódon két mélyfurású kutat készítenek és csaknem 12 kilométer hosszú csőhálózaton vezetik el a vizet a két szomszédos fürdőhely 300-300 köbméteres új vasbeton víztárolójába. ezzel naponta 2400 köbméter ivóvizet adnak a három községnek, majdnem négyszer annyit, mint eddig. a munkát a jövő év tavaszára kell befejezni. a vállalat dolgozói azonban az egyik víztároló medencét határidő előtt, még ez év május végére elkészítik, s így balatonföldváron már az idei fürdési idényben jelentősen megjavítják az üdülők vizellátását. /mti/

bb. 22. római kori leletek szekszárdon

vid fm/n/vl fm

1962. május 3.

a szekszárdi előhegy alatti utépités közben római kori leletekre bukkantak. előkerült egy római épület falmaradványa, közelében pedig üvegedényeket, kerámia-töredéket találtak. /mti/

9.20

Orbán J. Zoltán

- 9 -

bb. 16. a béke és barátság kulturális szemle bemutatóiról -
nyult az együttesek műsorpolitikája

lv/n/vl sr

1962. május 3.

A 8. vit tiszteletére indított béke és barátság kulturális szemle helyi és járási bemutatóit mindenütt befejezték. a tapasztalatok azt mutatják, hogy a kulturális szemle iránt megnőtt az előkészítés és mindenütt sok százan nézték végig a bemutatókat, nagy közönségsikerrel.

az öntevékeny együttesek vidéken, a mezőgazdaság szocialista átszervezése után anyagi támogatásra is találtak. ma már több jut a termelészövetkezetek kulturális alapjaiból jelmezekre, hangszer vásárlásra. akadt olyan szövetkezet is, ahol a kulturális szemle jobb előkészítésére zene-, illetve tánctanárokat értek fel.

az is megállapítható, hogy javult az együttesek műsorpolitikája. az egyes csoportok a háromfelvonásos színdarabokat erőltették, míg jelenleg túlnyomórészt mai témájú, névs egyfelvonásos műveket, jeleneteket mutatnak be. az öntevékeny együttesek műsoráról eltűntek a magyarkodó, a betyárvirtust támogató, népszínművek, ..

a kisz központi bizottsága az idei szemlénél arra törekedett, hogy megszüntesse a csoportok között a helytelenül értelmezett versengést. elsősorban azt értékelik a zsűrik, hogy milyen színvonalasak a bemutatott műsorok.

megkezdődtek a kulturális szemle kerületi, megyei bemutatói amelyeken a korábbiakkal ellentétben nem csak egy csoport lehet első, hanem minden olyan együttes, amely eléri a kívánt színvonalat. /mti/

bb. 18. új óvodák a hajduságban

vid fm/n/vl fm

1962. május 3.

Hajdu-Bihar megye községeiben ebben az esztendőben négy helyen több mint 200 gyermek részére építenek óvodát. Körösszakálon, Hajduszávátán, Újszentmargitán és Ujlétán jórészt a községfejlesztési alapról 700.000 forintot biztosítanak erre a célra. Sárkányvárosban pedig 900.000 forintos beruházással új bölcsődét építenek. /mti/

9.25

- 10 -

bb. 19. kísérleti üzemet rendeznek be a világ legkönnyebb kerámia anyagának gyártására - tizenegy országban védi szabadalom az új magyar találmányt

i sb/tr/gy/vg

1962. május 3.

az építőanyagipari központi kutató intézetben dr. Albert János Kossuth-díjas kutató, a durvakerámiai osztály vezetője újfajta hőszigetelő anyagot állított elő a kazánok, csővezetékek és különböző kemencék hőveszteségének csökkentésére. ez az új szigetelő a rioporit, amely a világ legkönnyebb kerámia anyaga, pedig sokkal szilárdabb és jobban szigetel, mint az eddig ismert kerámikus hőszigetelők. a kutató kétféle összetételű rioporitot készített. a 300-900 fokos hőmérsékletnél használható új anyag a hőveszteséget csaknem a felére csökkenti és mégis kétszer olyan erős, mint eddig a legjobb hőszigetelő, a kovaföldből előállított termalit. így csupán 200 méter hosszú magasnyomású gőzvezetéknel évente 36 000 forintot takarítanak meg ezzel a szigeteléssel, pedig sokezer méter hosszú hasonló vezeték van az országban. a rioporit másik fajtájával 1 350 fokos hőmérsékletű berendezéseket lehet szigetelni, sőt az elektromos kemencékben a tűzálló téglabélést is ezzel az anyaggal helyettesíthetik.

az új magyar találmányt 11 államban védi szabadalom és máris 15 országban érdeklődtek különböző cégek, vállalatok, hogyan kaphatnának ebből a kitűnő tulajdonságú anyagból. a kutatók a hazai ipart már kiegészítették a laboratóriumban előállított új szigetelővel. egy újítás alapján rioporit gyűrűkkel védtek meg a borsodnádasdi és a dunaujvárosi lemezhangermű hőkezelő kemencéjének géprészeit és sok értékes nemes acélt takarítottak meg. az új anyag tömeges gyártásának előkészítésére most kísérleti üzemet rendeznek be a parafakőgyárban és a kerámia téglagyárban. az év végéig mindkét helyen megkezdik a rioporit gyártását, s így évente csaknem 5 000 köbméter kitűnő szigetelő anyagot készítenek, százszor annyit, mint eddig a laboratóriumi berendezésekkel. /mti/

9.30

- 11 -

bb 10. „röntgen-felvételek”, a magyar földről - rövidesen nyomdába kerül hazánk új földtani atlasza.

1 tz/gg-lm cz

1962. május 3.

mintegy négy és fél éves munka után rövidesen nyomdába kerül „magyarország földtani térképsorozata”, amelyet a magyar állami földtani intézet szakemberei készítettek dr. szentes ferenc osztályvezető irányításával.

hazánk földjét 27 területegységre bontva, az ország geológia jellemzőit 27 térképen 1:200.000, kilencvenkettőn pedig 1:100.000 méretarányban dolgozták fel. az egyes térképek nemcsak a jelenlegi felszínen található különböző képződmények elhelyezkedését, jellegét és korát tüntetik fel, hanem - mintha csak röntgennel világot látnánk - azt is, ami alatta van, körülbelül 4000 méteres mélységig. így azután kiolvasható az atlaszból - esetenként 500 millió évre visszamenőleg is, - hogy melyik földtörténeti korszakban milyen volt a képe növény- és állatvilága, ennek a területnek, mikor milyen területrészeket hódított el egymástól a tenger és a szárazföld. mindennek az ismerete pedig nemcsak a szoros értelemben vett tudományos kutatás, hanem a gyakorlati élet számára is fontos. hiszen a földtörténeti múlt alakulásából olvasható ki, hol volt meg leginkább a lehetősége értékes nyersanyagok keletkezésének és feldusulásának, hol bírja el a talaj hatalmas ipartelepek építkezését, hol, milyen mennyiségben és minőségben áll rendelkezésre víz a talajban, akár közvetlen emberi fogyasztásra, akár az ipari vagy a mezőgazdasági termelés számára. /mti/

bb 17. megfiatalodik a hévizi gyógyfürdő-kórház - iszapoló medence és tornaterem a korszerűsített téli fürdőben

vid sze-lm fm

1962. május 3.

több mint egy esztendeje láttak hozzá a hévizi gyógyfürdő-kórház rekonstrukciójához. a melegvízi tó természetadta gyógytényezőinek felhasználásával nagy sikereket értek el a mozgásszervi bántalmakban szenvedő betegek gyógyításában. a nagy idegenforgalmú, külföldön is híres gyógyhegy kórházát azonban már megviselték az elmúlt évtizedek és szükségessé vált korszerűsítése. a tó pavilonjait, a „vizipalotákat”, már tavaly felújították. befejezték a tó partján álló „a és c/1”, jelzésű kórház-épületek felújítását és most építik át a b/2-es pavilont. a régi 8-10 ágyas kórtermekből többségében kétágyas szobákat alakítottak ki, amelyek vetekednek az elsőosztályú szállodák kényelmével.

/folyt.köv./

9.35

- 12 -

bb 17. /megfiatalodik...folyt./-lm

a napokban átadták rendeltetésének az újjáépített korszerű téli fürdőt. az épületben iszapmedencét is létesítettek. a régi fürdőben csak iszap-pakoló volt, az iszapfürdőzésre csak a tóban volt lehetőség. a korszerűsített épület egyik legnagyobb helyiségét tornateremnek rendezték be. gyakorlati tapasztalatok bizonyítják ugyanis, hogy a fürdőben fellazult izomzatra a masszázás mellett rendkívül előnyösen hat a gyógytorna. /mti/

bb 15. a következő években megteremtjük a modern nagyüzemi szőlő-, gyümölcs- termesztés alapjait - hitelt kapnak a termelő szövetkezetek az új gyümölcsösök, szőlők fenntartására - 230 millió európai sima szőlővesszőt, továbbá 33 millió oltványt gyökereztetnek az idén

1 cs/s-gk-lm ká

1962. május e.

a mezőgazdaság szocialista átszervezése kedvező helyzetet teremtett hazánkban a nagyrészt elöregedett és szorványos, kis parcellákban termő szőlők és gyümölcsösök felújítására, s egyúttal a termelés korszerűsítésére is. magyar ferenc, a kertészeti tervező és ellátó vállalat igazgatója az mti munkatársainak adott tájékoztatójában elmondotta, hogy a több intézmény összevonásával nemrég megszervezett vállalat fő feladata a modern nagyüzemi szőlő- és gyümölcs- termesztés alapjainak megteremtése. a megvalósításhoz nagy erővel máris hozzáfogtak; kialakították a szaporítóanyag szervezett termesztéséhez szükséges úgynevezett bázisgazdaságokat, létrehozták a telepítéseket előkészítő műszaki bizottságokat. a feladat sokrétűségére jellemző hogy a kgt-ben részvevő államok között elsősorban magyarországra vár a kertészeti termesztés fejlesztési módszerének kidolgozása, mind a z üzemszervezést, a tervezést, mind a szaporítóanyag-ellátást, mind pedig a telepítési rendszereket illetően. ezenkívül igen lényeges tennivaló a tájkörzetek kialakítása, a vidékenként legjobban bevált, s a belföldi fogyasztás, a kidolgozó ipar és az export igényeinek megfelelő nagyhozamu, amellel jó minőséget adó fajták szelektálása és elszaporítása. az előirányzat szerint 1965 végéig 130.000 hold új gyümölcsöst és további 80.000 hold új szőlő telepitenek az országban. az új telepítéseket elsősorban azokra a területekre koncentrálnak, amelyek egyéb mezőgazdasági kultúrákkal nem, vagy csak alig hasznosíthatók. az új szőlők zömét 240x50 centiméteres sor- és tőtávolságra telepítik. ezekben a szőlőkben csaknem minden munkára fel lehet majd használni az univerzális, s köztük a magyar gyártmányú ue-traktorokat. a gyümölcsstermesztésben új korszakot nyit a törpe törzsű fák telepítési arányának növelése. az üzemi tapasztalatok szerint ugyanis a magas és a közepmagas törzsű fák holdankénti 70-80 mázsás átlagos hozama jó termésnek számít, a törpegyümölcsösök 180-190 mázsás átlaga egészen megszokott jelenség. további előnye a törpegyümölcsösöknek, hogy három-négy éves korukban termőre fordulnak, míg a közepmagas és magas törzsű fák termőre fordulása csak 8-9 éves korukban szokott bekövetkezni.

/folyt.köv./

9.44

- 13 -

bb 15. /megfiatalodik...1.folyt./-lm

a telepítések előkészítésére és lebonyolítására a társadalmi erőket is mozgósították: a műszaki bizottságok tagjaiként országsszerte tanácsai és kutató intézeti szakemberek, földművelés-szövetkezeti agronomusok, tanárok dolgoznak. a műszaki bizottság telepítési terveket készítenek a helyi adottságok és a közgazdasági szempontok figyelembe vételével, s mindenütt arra törekcsenek, hogy legalább 150-200 holdas összefüggő területen alakítsák ki az új szőlőültetvényeket, illetve gyümölcsösöket. a műszaki bizottságok teljesen ingyenesen készítik el a telepítési terveket, a térképeket, s ha az egyes termelőszövetkezeteknek nincs megfelelő szakemberük a telepítések lebonyolítására, a kertészeti tervező vállalat ingyenesen saját szakemberét küldi ki. a közeljövőben mód nyílik arra is, hogy az új telepítéseket végrehajtó termelőszövetkezetek a gyümölcsösök termőre fordulásáig ugynevezett fenntartási költségekre közép- és hosszulejáratu hiteleket kapjanak. annak érdekében, hogy az új telepítésű szőlők, gyümölcsösök ott is jól fejlődjenek, ahol megfelelő szakember helyben nincsen a termőre fordulásig a vállalat közép-, vagy felsőfoku képzettségű szakembert oszt be, ültetvényfelügyelőnek, és gondoskodik kiegészítő javadalmozásáról.

az ez évre tervezett 12.000 hold szőlő- és 18.000 hold gyümölcsstelepitéshez a megfelelő mennyiségű és minőségű szaporítóanyag a nyár végére elkészül, s a termelő üzemek már júniusban megtudják, honnan kapják a szaporítóanyagot az őszi telepítéshez. a termelőszövetkezetek - az állami gazdaságokkal együtt - kerekelt 230 millió európai simavesszőt gyökereztetnek, oltványból pedig 33 milliót helyeztek el a gyökereztető iskolákba. a nagyobb szőlőgyökereztető iskolákat külföldről benozott esőztető öntözőberendezéssel látják el./mti/

bb 21. a berendezések bővítésével kétszeresére növelik dorogon az értékes nátriumhidroszulfid gyártását

vid te-lm ki

1962. május 3.

az országban egyedül a dorogi szénfeldolgozó vegyipari vállalatnál termelnek nátriumhidroszulfidot. az értékes vegyianyagot a bőrpar cserzésnél, a gyógyszeripar pedig több alapanyag gyártásánál használja. az igényeket azonban nem tudják kielégíteni és még most is jelentős mennyiséget importálnak. a szagtalan, folyékony hazai készítménnyel pedig szivesebben dolgoznak az üzemek, mint a külföldi szilárd vegyianyaggal, mert azt felhasználás előtt fel kell oldani. a növekvő kereslet kielégítésére és az import további csökkentésére dorogon megkezdték az üzem bővítését. építkezésre jóformán semmit nem fordítanak, csak bővítik a berendezéseket, illetve újakat helyeznek üzembe. a munkát ez év végére befejezik és 1963-tól a jelenleginek kétszeresét, évi négyszáz tonna nátriumhidroszulfidot, gyártanak./mti/

9.50

- 14 -

bb 20. a növények ellenállóképességének alapja: a túlérzékenység - a gazdanövények és parazitáik kapcsolatának új törvényszerűségeit állapították meg a növényvédelmi kutató intézetben

i ie/vl ká

1962. május 3.

a növénytermesztés mennyiségi és minőségi fejlesztésében mind nagyobb szerepet játszik a növényvédelem, évről-évre újabb vegyszereket és újabb eljárásokat alkalmaznak a növényi és állati kártevők ellen. a leghatásosabb, legbiztonságosabb védekezés azonban mégis a növények rezisztenciájának, a betegségekkel szembeni ellenállóképességének kialakítása, illetve fokozása. több kutató intézetünkben foglalkoznak már az ugynevezett rezisztencianemesítéssel, amelynek élettani és biokémiai alapjait a növényvédelmi kutató intézetben dolgozták ki, s ennek során a növények és parazitáik életének több általános biológiai törvényszerűségét fedezték fel.

a rezisztencia-nemesítéssel az ugynevezett obligát paraziták okozta betegségek fellépését, illetve elterjedését lehet megakadályozni. az obligát paraziták közé a rozsda-, lisztharmat- és peronoszpóra-gombák, valamint a vírusok tartoznak, amelyek kizárólag más élőlényeken képesek létezni, s mesterségesen, táptalajon nem tenyészthetők. ezt az „önállótlaniságot”, már régebben azzal magyarázzák, hogy az obligát paraziták anyagcseréje nem tökéletes, bizonyos létfontosságú vegyületeket, például savakat és vitaminokat nem tudnak önállóan létrehozni, s ezért kénytelenek ezeket a gazdanövény szervezetéből átvenni. a növényvédelmi kutató intézetben sikerült ezt az elméletet kísérletileg igazolni.

a kísérleti eredményekből kiindulva kimutatták, hogy miben is rejlik tulajdonképpen a növények rezisztenciájának lényege. megállapították, hogy a rezisztencia túlérzékenységen alapszik, amit bizonyos biokémiai folyamatok váltanak ki. a folyamat meghatározására kidolgozott elmélet szerint a rezisztens növényekben a fenolvegyületeknek nagyobb mértékű az oxidációja, mint a redukciója, tehát bizonyos „feno-többlet”, keletkezik, ami szerves vegyületekké átalakulva elpusztítja a kórokozó parazitákat. vagyis: a biokémiaiilag túlságosan érzékeny növényeknél azonnal lehull, elpusztul a fertőzött rész, s ez megakadályozza a betegség elterjedését, a nem érzékeny növények viszont fokozatosan teljes egészükben megfertőződnek.

ezek az elméleti megállapítások utmutatással szolgálnak a növénynemesítőknek: a rezisztencia fokozására olyan típusú növényfajtákat kell kialakítaniuk, amelyekben több fenol keletkezik, mint amennyi felbomlik. a növényvédelmi kutató intézet tudományos eredményeit, amelyek külföldön is sok elismerést váltottak ki, a mezőgazdasági kutató intézetek már figyelembe veszik, többet közt a nagytermőképességű hazai buza kinemesítésénél./mti/

9.55

- 15 -

bb. 23. az ndk dolgozói is segítenek a viscosagyáriak kongresszusi vállalatának teljesítésében - ideig négy száz tonnás tervük helyett hétszáz tonna danulont akarnak gyártani

vid te/gy/ki

1962. május 3.

a nyergesuffalui magyar viscosagyárban már négy éve termel az ndk segítségével létesült danulonüzem- eredetileg úgy építették, hogy a géppark bővítésével később kétszeresére növelhessék a termelést. az üzem műszaki dolgozói azonban a tapasztalatok alapján rájöttek arra, hogy ha a meglévő épületben célszerűbben helyezik el a gépeket és hasznosítják több gépsort helyettesítő találmányukat, nétszer több danulont gyárthatnak. a bővítés első részéhez ez év elején kezdtek hozzá. az ndk-ból érkezett gépek szerelését most is német szakemberek irányítják. a régi üzemben - rövidebb szünetekkel - a bővítés alatt is termelnek. a terv szerint jövő év januárjától már az új gépekkel is üzemszerűen dolgoznak, s termelésük három és félszeresére növekszik.

a gyár dolgozói és a szerelő vállalatok elhatározták, hogy a kongresszus tiszteletére megrövidítik a szerelés idejét és az ideig négy száz tonnás terv helyett az év végéig hétszáz tonna danulont készítenek. a három száz tonnás túlteljesítéshez nagy segítséget nyújtanak az ndk dolgozói is. mindent megtesznek azért, hogy a szerelésnél a már eddig szerzett egyhónapos előnyt tovább növeljék. több olyan hazai és kelet-német szakember dolgozik a bővítésen, akik annak idején az első gépek szerelésében is részt vett, s így jól ismeri a helyi körülményeket. a beruházás vezetőinek is sok tapasztalata van már a munka összehangolásában.

a vállalat teljesítéséhez hozzájárulnak a danulonüzem dolgozói is. több fizikai munkát vállalnak, hogy a legjobban összetorlódó szerelési munkák idején is termelhessenek a régi gépek. könnyíti a gyár helyzetét az is, hogy a feldolgozó üzemek - bár ez részükre többletmunkát és nehézséget jelent - egy ideig szárítás és bálázás nélkül veszik át a danulont. ugyanis a szárító, illetve bálázógépeknél tovább tart a szerelés mint másutt, s így a többi üzemszám ebben az időszakban is termelhet. /mti/

10.00

10.07/2

-- 16 --

bb 24. hatezer éves kovakőbánya slimegen

vid sze-lm fm

1962. május 3.

földtani kutatás közben tavaly a slimegi ugynevezett kövesdombon kovakőbánya - járatra bukkantak. azóta száz négyzetméternyi területet tártak fel a bányából, és megállapították, hogy ez több mint hatezer évvel ezelőtt keletkezett. a további ásatás-kor a korábbi bányától 180 méterre újabb kovakőbányarészt találtak. az újonnan feltárt bányában az ember már fejlettebb szerszámokat használt: a kőszerszámok helyett kifurt nyeles szarvasagancsot, és a maihoz hasonló felülről lefelé lépcsőzetes bányaművelést folytatott.

a bánya érdekessége: a vágatok különböző korokban keletkeztek, és így két- háromezer éven át követni lehet a bányaművelés fejlődését. a kovakőbánya - mint bányatörténelmi múzeum - egyedülálló nemcsak hazánkban, hanem közép- Európában is. a tervek szerint jelentős részét feltárják és a látogatók előtt megnyitják. /mti/

bb 25. paprika - és paradicsomszedő gépek készülnek - kísérleti gépsor az osztályozáshoz és csomagoláshoz

i so/tm-lm ká

1962. május 3.

az állami gazdaságok többszáz holdas kertészeteiből évente 120-250 vagon paprikát, paradicsomot szállítanak el. e nagymennyiségű zöldségféle palántázása, ápolása, szedése és szállítása szinte megoldhatatlan feladat lenne a régi módszerekkel. először a talajelőkészítést gépesítették, majd 1958-ban széles körben alkalmazni kezdték a palántázógépeket, s rövidesen sikerült megoldani a növényvédelem és a növényápolás gépesítését is. nagyobb feladatot jelentett a kézi munkaerő csökkentése a szedésnél. az állami gazdaságok zöldségekertészei félautomata paprika- és paradicsomszedő gépet szerkesztettek, s több módosítás után az idén már mind a 35 nagyüzemi kertészetben munkába állíthatják ezeket az állami gazdaságok szerelőipari vállalatánál készülő gépeket. a szakemberek az idén kezdik meg kísérleteiket egy manipulációs gépsorral, amellyel a paprika és a paradicsom piaci előkészítésénél, a szakszerűbb és tetszetősebb csomagolásnál kívánják a kézi munkaerőt csökkenteni. /mti/

10.07

10.07/2

-- 17 --

bb 26. indul a móríc zsigmond-sorozat - dante összes művei, becher válogatott verseinek kötete - pablo neruda: száz szerelmes szonett, petőfi sándor: utirajzok - a helikon könyvkiadó ünnepi könyvhétén megjelenő kötetei

í v/gk/vl sr

1962. május 3.

a magyar helikon könyvkiadó érdekes kiadványokkal, szép, értékes könyvekkel szerez örömet az olvasóknak az ünnepi könyvhétén.

megjelenik johannes r. becher szelek vándorai című verseskötete. a válogatás a költő verseinek első magyar nyelven napvilágot látó nagyterjedelmű és minden fejlődési szakaszt felölelő gyűjteménye, s bizonyos tekintetben nemzetközi viszonylatban is az első reprezentatív becher-verseskötetnek tekinthető. a kötet utószavát vajda györgy Mihály írta, az illusztráció kass jános munkája.

az idén az ünnepi könyvhétén indítja meg a kiadó egyik új, nagy vállalkozását: móríc zsigmond összes regényeinek és elbeszéléseinek bibliofil kiadását. az egyenként 1000-1200 oldal terjedelmű könyveket a legjobb móríc-szakértőkből - czine Mihály, nagy péter, vargna kálmán - alakult szerkesztő bizottság állítja össze, a legújabb irodalmi kutatások alapján, kronológiai sorrendben. az ünnepi könyvhétén megjelenő első kötet móríc 1911-től 1916-ig írt nyolc regényét és két regényét - sárarany, az isten háta mögött, a galamb papné, harmatos rózsá, kerek farkó, a kárpáti vinar, pacsirtaszó, nem élhetnek muzsikaszó nélkül - tartalmazza.

ugyancsak a magyar könyvkiadás nagy vállalkozásai közé sorolható a helikon klasszikusok sorozatban napvilágot látó dante összes műveinek kötete. a könyv a nagy klasszikus kivétel nélkül minden alkotását tartalmazza. a kötetet ardos tiber egyetem tanár rendezte sajtó alá, s ő írt hozzá dante műveit és korát elemző utószót.

kiadják pablo neruda száz szerelmes szonett című kötetét, amely az ismert író költészetének ismét új vonásait mutatják. az elemi ódák költője ebben a könyvben saját életéről, boldogságáról, szerelméről vall. a könyvet szász endre rajzai díszítik.

ugyancsak az ünnepi könyvhétén adják ki petőfi sándor utirajzok című könyvét. a legnagyobb magyar költő irásai - a költészetéről, a nép szeretetéről és az aktuális politikai kérdésekről vallott nézetei - korabeli illusztrációkkal látnak napvilágot. /mti/

10.10

- 13 -

bb 27. jó ütemben szerelik a francia és nyugat-német gyártmányú gépi berendezéseket a berentei vegyiművekben

vid te/vl ki

1962. május 3.

műanyagiparunk fontos üzeme lesz a berentei vegyiművek, amelynek építését 1960-ban kezdték meg. a klóralkálielektrolízis és pvc üzemből álló létesítményt korszerű francia és nyugatnémet gyártmányú gépekkel szerelik fel. a gyárat harminc hónap alatt kell felépíteni és felszerelni, ezért a különböző építő és szerelő vállalatok elsősorban a nagy szakmai tapasztalatokkal rendelkező brigádokat küldték erre a fontos munkahelyre. a dolgozók eredményes munkájára jellemző, hogy a szűkreszbott határidőket mindenütt tartják és az üzemek többségében már megkezdtek a technológiai berendezések szerelését.

így például határidőre elkészült a klóralkálielektrolízis üzemsoporthoz tartozó 74 méter hosszú és 34 méter széles cellaterem. a 16 méter magas, igen tetszetős épület két hosszanti falát - a jobb világítás céljából - a német demokratikus köztársaságból vásárolt zöldesszínű kopulit üvegből építették. az épületben jelenleg a francia gyártmányú berendezéseket: a nagyteljesítményű kompresszorokat, a klórtartályokat és a bontócellákat szerelik. a munkákat október végére fejezik be. a napokban kezdik meg a sóoldó tisztító berendezéseinek elhelyezését. gyorsuló ütemben szerelnek a pvc gyár három üzemében is.

a polimér, a monomér és az acetilén fejlesztő üzem 15 és 20 méter magas szerkezeti vázát vasszerkezethől állították össze. az üzemekben nyugat-német gyártmányú gépeket helyeznek el. a monomér üzemben most emelik be a nehéz szerkezeteket, a polimér üzemben pedig már a golyósmalmok és adagolók finomszerelésén dolgoznak. határidő előtt befejezték a gyár első létesítményének, az acetilénfejlesztő üzem berendezéseinek szerelését.

a jó ütemben épülő berentei vegyiművekben előreláthatólag decemberben kezdik meg az üzemi próbákat. az új gyárban évente hatezer tonna pvc-t és más vegyitermékeket készítenek majd. /mti/

bb 28. gyermekstrandot épít a majosi aranykalász termelőszövetkezet

vid fm/n/vl fm

1962. május 3.

a majosi aranykalász tsz új majoriában tavaly épült fel a víztorony, - amelyet most állítanak munkába - mellette pedig a tsz szociális alapjából gyermekstrandot létesítenek. a szövetkezet kisz-fiataljai parkírozzák a víztorony környékét, rózsákkal és fenyőfákkal ültetik be, s a kert közepén lesz a gyermekstrand husz méter hosszú betonmedencéje. a felnőttek számára zuhanyozókat és kádfürdőket építenek a strand mellett. /mti/

10.25

- 14 -

bb. 29. a szocialista üzem cím megszerzéséért versenyeznek a rudabányai gagarin-akna dolgozói

vid te/gy/ki

1962. május 3.

a rudabányai vasércbányászok a párt 8. kongresszusának tiszteletére vállalták, hogy az érc tonnánkénti önköltségét 1.1 forinttal csökkentik, s éves előírásukon felül 1 500 tonna barna-, valamint ötezer tonna pátércet termelnek. a felajánlások mielőbbi teljesítését a műszakiak is segítik. a termelékenység növelésére új fejtési eljárást dolgoztak ki és tovább gépesítik az üzemeket. így az idén a külszíni bányában nagyteljesítményű exkavátort és nyolc dömpert, a mélyművelésű munkahelyeken pedig 50 csillét, valamint két szovjet gyártmányú hosszulyukfuró berendezést állítanak munkába.

a kongresszusi versenyben példát mutatnak az új gagarin akna szocialista brigádjai. a négy munkacsapat elhatározta, hogy a kongresszusig megszerzi a szocialista címet. a brigádok tagjai védnökséget vállaltak a gépek felett és hetenként szakmai továbbképző előadásokat hallgatnak. vállalták, hogy az új akna első, ötven méter hosszú, harminc méter széles és harminc méter magas, nagy termelékenységet biztosító kamrafejtését az új szovjet tapasztalatok felhasználásával készítik el. a szovjet módszerrel az előkészítő munkák idejét negyedére csökkentik. az új akna első nagyteljesítményű kamrájából csaknem százezer tonna pátérc kibányászására számítanak, amelyből az idén negyvenezer tonnát küldenek a felszínre. /mti/

bb. 30. hazánkon is áthaladnak a békéért és barátságért elnevezésű szovjet autótúra résztvevői

i di/gk/gy/sr

1962. május 3.

a napokban levél érkezett a szovjetunióból az országos béketanácshoz. m. kotov, a szovjet békebizottság titkára írta. beszámolt arról, hogy a moszkvai tesztelési és béke-világkongresszus előkészítésének programjában békéért és barátságért elnevezéssel autóturát rendeznek az európai országokban. a szovjet békeharcosok, köztük munkások, írók, művészek, a tudomány és technika kiválóságai körutat tesznek Lengyelországban, ausztriában, olaszországban, franciaországban, a német szövetségi köztársaságban, a német demokratikus köztársaságban és magyarországon.
/folyt. köv/

10.30

- 20 -

bb. 30. / hazánkon is áthaladnak... folyt./ gy

a tervek szerint június 6-án érkeznek hazánkba és három napot töltenek nálunk. a szovjet békebizottság titkára azt kérte, hogy az országos béketanács az autótúra résztvevői számára tegye lehetővé, hogy találkozhassanak a magyar közélet képviselőivel, s rövid idő ellenére is minél teljesebb képet kapjanak magyarországról. az országos béketanács vezetői örömmel tesznek eleget a szovjet békebizottság kérésének, s változatos programot állítanak össze a vendégek itt tartózkodásának napjára.
/mti/

bb. 33. tovább tökéletesítik az önrakodásos frontfejtéseket az ózdvidéki szénbányászati trösztnél

vid te/gy/ki

1962. május 3.

az ózdvidéki szénbányászati tröszt üzemeiben a geológiai adottságok miatt a fejtések gépesítését leggazdaságosabban rárobbantásos, páncéltakarós frontfejtésekkel lehet megoldani. a termelékenység növelésére a műszaki fejlesztési tervek alapján az idén, elsősorban a vékony telepeken, négy új önrakodásos frontfejtést alakítanak ki.

az eddigi tapasztalatok szerint a fronthomlok elé szerelt páncéltakarókra a robbantáskor a leváló szénnek mintegy hatvan százaléka kerül. a többit a szűk folyosóban még mindig kézzel kell a kaparószalagra rakni. ez sokkal könnyebb és gyorsabb munka, mint a csillébe lapátolás, de még mindig lehetőséget nyújt a további tökéletesítésre. az ózdvidéki szénbányászati tröszt műszaki szakembereiből most brigád alakult azzal a céllal, hogy olyan kiskarodó gépet szerkeszt, amelyet a kparószalagra helyezhetnek, s a lehullott szenet ez rakja a szalagra. az új gépkonstrukcióval el akarják érni, hogy kézi rakodás nélkül, teljesen géppel szállíthassák el a fronton termelt szenet. /mti/

10.35

- 21 -

11.30

bb 31. tekintélyt szerzett a fegyelmi bizottság, mind kevesebb a fegyelemsértés a gércei termelőszövetkezetben

vid j-lm ká

1962. május 3.

néhány évvel ezelőtt a gércei vörös csillag tsz-ben áskálódásnak tartották a tsz-tagok, ha mulasztásukért a fegyelmi bizottság elé idézik, felelősségre vonták őket. nagyon kevesen helyeselték a fegyelmi bizottság határozatait. a bizottságnak pedig volt mit tennie: 1960-ban 43 tsz-tagot - a tagságnak csaknem 15 százalékát - kellett felelősségre vonni fegyelemsértés miatt.

a falu közvéleménye figyelte, hogy nem kivételeznek- és séggonnal, komával, jó ismerőssel, de ilyen vád nem érthette a bizottságot. a tagság kézzefoghatóan megbizonyosodott a fegyelmi határozatok tárgyilagosságáról, amire a bizottság elnöke is jó példát szolgáltatott: két alkalommal saját hozzátartozóival szemben tett javaslatot, fegyelmi eljárás lefolytatására, felesége például nem ment el arra a munkára, amelyre beosztották, megsértette a termelőszövetkezet munkarendjét, munkaegység levonással figyelmeztették a szabálytalanságra. fiát, a szövetkezet traktorosát a gépkarbantartás elmulasztásáért vonták felelősségre.

gércén ezek után érthetően megnőtt a tekintélye a fegyelmi bizottságnak, s ami ezzel együtt jár: sokkal kevesebb lett a fegyelemsértés. az elmúlt évben már csak 16 tsz-tag ellen kellett eljárást lefolytatni. a jó munka eredményeként már ott tartanak a faluban, hogy a fegyelmi bizottságot felkérlik a vitás családi ügyek rendezésére is./mti/

bb 35. új üzemet rendeznek be az ajkai erőmű felvonulási épületeiben

vid te-lm k

1962. május 3.

az ajkai erőmű bővítési munkái befejeződnek, s egymás után szabadulnak fel a felvonulási épületek. a földszintés, tágas épületeket nem bontják le, hanem ezekben, kisebb átalakítással, új üzemet létesítenek. a tervek szerint a telepet a székesfehérvári villamosági-, televízió- és rádiókészülékek gyára veszi kezelésbe és elsősorban a város asszonyainak, leányainak teremt munkalehetőséget. a telepen fontosabb alkatrészeket készítenek majd, amelyeket székesfehérváron szerelnek a készülékekbe./mti/

10.40

- 22 -

bb 34. optimális hőmérsékleten 30-40 százalékkal csökkenthető a sertéshiztaláshoz szükséges takarmány - kísérleti klíma-istálló épül a kiskunsági állami gazdaságban

i ie-lm ká

1962. május 3.

az állattenyésztő szakemberek, gazdák körében régi tapasztalat, hogy a levegő hőmérséklete jelentősen befolyásolja a sertések takarmányértékesítését. külföldi kísérletek bizonyítják, hogy optimális hőmérsékleten, 15-22 fok között, 30-40 százalékkal kevesebb takarmány kell egy mázsa hús előállításához.

az agrártudományi egyetem mezőgazdasági gépészmérnökei kidolgozták az újrendszerű sertés- hizlaldák különböző változatainak tervét. a tervek gyakorlati kivitelezésére most kerül sor, a kiskunsági állami gazdaságban, ahol felépítik az első kísérleti klíma-istállót. ebben a 320 férőhelyes sertéshizlaldában mesterséges uton teremtik meg az állat természetének leginkább megfelelő körülményeket.

a kísérleti hizlaldában automatikusan működő légkondicionáló berendezés biztosítja a kívánt hőmérsékletet, a hűtéshez pedig a talajvizet használják. a tartálykocsiban elhelyezett takarmányt traktor viszi az istállóba és kompresszor nyomja az önetető vályukba, a trágyát vácuummal szívja fel egy másik tartálykocsi. a gépesítésnek ez a foka lehetővé teszi, hogy egyetlen gondozó napi nyolc órai munkával ellássa a 320 sertést.

a klíma-istálló mellett felépítenek egy hagyományos rendszerű hizlaldát is. így megbízható kontroll segítségével számíthatják majd az optimális hőmérséklet hatását a takarmányértékesítésre és a gépesítés különböző előnyeit./mti/

bb. 32. újabb 50 szakközépiskolai osztály az 1962/63-as tanévben

ő vid vt/tm/gy/fm

1962. május 3.

a fővárosi és vidéki gimnáziumokban jelenleg 83 szakközépiskolai osztály működik. a művelődésügyi minisztérium tájékoztatása szerint a jövő tanévben ezeknek a száma előreláthatólag további ötvennel emelkedik és a szakközépiskolákban tanuló diákok száma megközelíti majd az ötezeret. már több megyében kidolgozták - a helyi igények és lehetőségek figyelembevételével - a szakközépiskolai hálózat továbbfejlesztésének tervét. erről, valamint az új típusú középfokú oktatás eddigi tapasztalatairól számol be néhány megyei jelentés.

/folyt. köv./
10.48

- 23 -

bb. 32. / újabb 50... 1. folyt./ gy

szabolcs-szatmár megye három gimnáziumában két évvel ezelőtt kezdték meg a szakközépiskolai oktatást. nyíregyházán autószerelő és lakatos, vásárosnaményban kertészeti és állattenyésztési, a tiszalöki gimnáziumban ugyancsak kertészeti szakmát tanulhatnak a fiatalok. a tiszalöki diákok, akik egyébként a tiszavasvári állami gazdaság nagyüzemi kertészetében járnak gyakorlatra, a tiszalöki kossuth termelőszövetkezettől 90 holdas, öt éves telepítésű gyümölcsösöt kaptak, egész évi gondozásra. itt koratavasztól késő őszig vesznek részt szakmai felügyelettel - az időszerű munkákban. a gépeket, a munkaeszközöket és a vegyszereket a szövetkezet adja. már az idei téli faápolást és az első permetezést is a tanulók végezték.

a pécsi széchenyi istván gimnázium szakközépiskolásai a következő tanévtől a 14-es autóközlekedési vállalathoz járnak szakmai gyakorlatra. az iskolának a vállalattal már évek óta kitűnő a kapcsolata. az üzem vezetői a gimnáziumi tanárokkal együtt dolgozzák ki a tanterveken alapuló gyakorlati képzési programot. az 1962/63-as tanévben a közgazdasági technikum ipari tagozatán két új szakközépiskolai osztályt létesítenek.

a csongrád megyei gimnáziumokban az idén ősszel nyílnak meg az első szakközépiskolai osztályok. a hőmezővásártelyi bethlen gábor gimnázium mezőgazdasági gépszerelő szakközépiskolai osztályának növendékei például a helyi gépjavító vállalatnál szerezhetnek majd szakmai ismereteket. csongrád város gimnazistái a felgyői állami gazdaság nyolcholdas szőlőjében tanulják meg a szőlőtermesztést és a borkezelést. a kisteleki gimnazisták a helyi felszabadulás tsz új 50 holdas gyümölcsösében kapnak szakmai képzést. a szentesi gimnázium szakközépiskolásai a növényvédő gépállomáson tanulhatják meg ezeknek a különleges gépeknek a kezelését.

győr-sopron megyében is már számos szakközépiskola működik. a mosonmagyaróvári mezőgazdasági szakközépiskolában mezőgazdasági gépszerelő szakmunkásokat, csornán állattenyésztési szakmunkásokat képeznek. a nagyüzemi gazdaságok egyre növekvő szakmunkás-igényeinek kielégítésére a következő tanévben újabb mezőgazdasági szakközépiskolák kezdik meg működésüket. győrött például a tervek szerint növényvédő gépészeket és mezőgazdasági elektromos gépkezelő szakmunkásokat képeznek majd.

/folyt. köv./
10.55

- 24 -

bb. 32. / újabb 50... 2. folyt./ gy

a győri szervesvegyipari szakközépiskolában tanuló diákoknak 300 000 forintos költséggel korszerű tanlaboratóriumot rendeztek be. az évvégi vizsgák után a szakmunkásjelöltek üzemekbe mennek egyhónapos gyakorlatra. jól bevált győrött a kereskedelmi szakközépiskola is, ahol ruházati és élelmiszeripari szakmunkásokat képeznek. az élelmiszer szakmát tanulók a város egyik legszebb és legforgalmasabb üzletébe járnak gyakorlatra. a kereskedelmi szakközépiskola jövőre már a vas-, edény-, műszaki-, háztartási és vegyi cikkboltok részére is megkezdí a szakemberképzést.

mivel a vízgazdálkodás is mind több jól képzett szakember munkába állítását igényli -, a művelődésügyi minisztérium baján és nyíregyházán vízügyi szakközépiskolát létesít. baján kettő, nyíregyházán egy osztály kezdi meg működését. ez év szeptemberében. ugyancsak vízügyi szakközépiskola indítását tervezik győrött. figyelemmel a helyi adottságokra, mert a harsány mocsaras rézlelnek lecsapolása, a fertőtítő rendezése, az árvízvédelemmel kapcsolatos feladatok megoldása számtalan munkalehetőséget biztosít a vízügyi szakembereknek. /mti/

bb. 36. megkezdődött a 3. filmtechnikai konferencia

t iz/hmé/gy/

1962. május 3.

csütörtökön reggel a technika házában megkezdődött az optikai, akusztikai és filmtechnikai egyesület 3. filmtechnikai konferenciája.

a jövő hétfőig tartó tanácskozáson száznál több hazai és 30 külföldi - angol, bolgár, csehszlovák, lengyel, német és olasz - szakember tárgyalja meg a filmszinnázak technikai fejlesztésével, különösen automatizálásával, a hangfelvétellel, a filmek kidolgozásával és külön a televíziós filmekkel kapcsolatos kérdéseket, valamint a filmiparban alkalmazott mérés-technika időszerű problémáit.

a kérdésekről négy nap alatt 24 szakmai előadás hangzik el, fele hazai, fele külföldi szakemberek részéről.

a konferenciát kondor istván, a filmfőigazgatóság helyettes vezetője nyitotta meg, majd megkezdődtek a szakmai előadások. /mti/

11.00

- 25 -

bb. 37. olcsóbb lett a paraj, a sóska és a kis pirosretek

1 n/j/gy/ká

1962. május 3.

a nagyvásártelepre csütörtökön reggel 32 vagon és 24 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 17 vagon burgonya, 11 vagon tojás, 3 vagon vágottbaromfi és 1 vagon vegyes darabáru.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalatának csütörtökön megjelent árjegyzéke szerint a paraj, a sóska és a kis pirosretek fogyasztói árát újból mérsékeltek. így a tisztított parajt kilónként 6.80, a sóska 4 forintért hozták forgalomba, a kis pirosretek ára csomónként 1 forintba csökkent. a nagyobb pirosretek csomónként 1.30, az újabb primört: a fehér retek 1.80 forintért árusították. /mti/

bb. 38. időjárásjelentés

tm/gy/

1962. május 3.

a meteorológiai intézet jelenti május 3-án, csütörtökön 13 órakor:

a talajmenti fagy mérséklődik

európa felett az elmúlt 24 óra folyamán folytatódott a hideg levegő uralma. ukrajna déli felében és a volga alsó szakaszának tájain azonban enyhe maradt az idő. hazánkban tegnap változó mennyiségű felhőzet volt, sokhelyen átfutó esővel, a magasabb hegyeken hózáporokkal. a csapadék mennyisége általában nem haladta meg az egy millimétert, azonban zónonyban, rajkán, és galyatetőn 2, romhányban 3, királyréten pedig 6 millimétert mértek. királyréten és lőrinciben jég is hullott. ma reggel mátraházáról és kékestetőről 1, galyatetőről 2 centiméter vastag hóréteget jelentettek. a nap a napától nyugatra fekvő vidéken 2-4, máshol 6-11 óráig át sütött. a hőmérséklet a nap folyamán az ország északi felében 10-14, a déliben 13-16 fokra emelkedett, ma hajnalban az északkeleti és a nyugati megyékben 0, mínusz 3, az ország többi részében általában 0, plusz 4 fokra süllyedt. sokhelyen volt talajmenti fagy. /folyt. köv./

3.00

- 26 -

bb. 38. /időjárás.... 1. folyt./ gy

ma délelőtt folytatódott a változóan felhős, hűvös, helyenként záporos időjárás.

budapestben tegnap a hőmérséklet napi középértéke 6.9 fok volt, 7.2 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 10 fok a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, nem változik.

várható időjárás péntek estig: a talajmenti fagy mérséklődik. változó mennyiségű felhőzet. többhelyen, főként nyugaton és északon eső. mérsékelt, északnyugati, nyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, plusz 4 fok között, több helyen, főként keleten még talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 13-17 fok között.

a duna vízállása ma reggel 443 centiméter. /mti/

bb 40. új gépsort helyeztek üzembe a demecseri burgonyakeményítő-gyárban

vid te-lm ki

1962. május 3.

a demecseri burgonyakeményítő-gyár korszerűsítésének első szakaszát befejezték. felszerelték és kipróbálták a svéd gyártmányú kimosó gépsort, amely több munkafolyamatot végez. a géppel az eddiginél körülbelül tíz százalékkal több keményítőt nyernek és teljesen megszüntetik a másodosztályú termék képződését. ezzel évenként többmillió forint megtakarítást érnek el.

a gyárban hamarosan újabb gépeket szerelnek fel. /mti/

13.30

- 27 -

bb. 39. svéd gyártmányú diesel-elektromos mozdonyokat kap a
miv

t sz/gk/gy/vg

1962. május 3.

a vasuti személy- és áruforgalom állandó növekedése miatt a MÁV-nak korszerű mozdonyokra van szüksége. az illetékes magyar gazdasági szervek úgy döntöttek, hogy külföldről vásároljunk 2 000 lóerős diesel-elektromos mozdonyokat. a vásárlással a nixex nehézipari külkereskedelmi vállalatot bízták meg, s a létrejött üzletkötésről a vállalat szakemberei a következő tájékoztatást adták:

- a nixex a vásárlást megelőzően ajánlati felhívást küldött jóformán valamennyi számbajöhető külföldi mozdonygyártó cégnek. mintegy 30 cég 52 ajánlatát bíralták felül és végül is a svéd nyquist et holm a.b. /nohab/ cég ajánlatát tartották a legmegfelelőbbnek, s a céggel ez év márciusában husz diesel-elektromos mozdony szállítására írtak alá szerződést. a kölcsönös előnyök szemelgett tartásának elve kifejezésre jutott a tárgyalásokon. a svéd cégek nemcsak azt ismerték fel, milyen jelentősége van számukra ilyen nagy üzletkötésnek, hanem azt is, hogy növelhetik a magyarországról származó importot is. különféle magyar gépipari cikkeket, például darukat, acélolvasztó kemencéket és más nehézipari termékeket vásárolnak a mozdonyok teljes értéke ellenében.

- a svéd cég már eddig is több mint 100 ilyen mozdonyt gyártott részben a svéd államvasutak részére, részben exportra, s mind a gyártási, mind az üzemeltetési tapasztalatok kedvezőek, erről a MÁV szakemberei is meggyőződtek. a svéd mozdonyok legmagasabb óránkénti sebessége 105 kilométer, működésük igen gazdaságos. a szerződés a napokban lépett életbe, s az első 2 000 lóerős diesel-elektromos mozdonyt a cég előreláthatólag a jövő év májusában szállítja, majd ezt követően havonta két-két mozdony érkezik - hangzott a tájékoztatás. /mti/

13:38

- 28 -

bb. 41. új emlékbélyeget és bélyegsorozatot ad ki a posta

i kf/gy/vg

1962. május 3.

a posta az idei évfordulók-események elnevezésű bélyegsorozatnak újabb értékét adja ki. a 14. nemzetközi vasutas eszperantó kongresszus alkalmából május 5-én - a kongresszus megnyitásának napján - 1 forint névértékű emlékbélyeget hoz forgalomba.

május 9-én bocsátják ki a 10 értékből álló akvárium diszhalakat ábrázoló bélyegsorozatot.

az emlékbélyeg és a bélyegsorozat egyes értékei 1963. június 30-ig használható fel postai küldemények bérmentesítésére. /mti/

..

bb 43. „festészet az őskortól napjainkig,, című színes reprodukció kiállítás nyílt nyíregyházán

vid fm/n-lm cz

1962. május 3.

a művelődésügyi minisztérium „a festészet az őskortól napjainkig,, című színes reprodukció képkiallítása csütörtökön nyílt meg nyíregyházán a jósa andrás muzeumban. a 180 képből álló gyűjteményben a legkülönbözőbb művészeti irányzatok és a világ leghíresebb festőművészei képviselve vannak. /mti/

..

14.32

- 29 -

14.32
Zseli

bb. 42. debrecenben megnyitották az ötödik országos diákköri konferenciát

vid tr/gy/fm

1962. május 3.

a művelődésügyi minisztérium és a kisz központi bizottsága megbízásából a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem rendezte meg csütörtökön délelőtt az ötödik országos diákköri konferencia megnyitónnapját. az egyetemi aulát zsúfolásig megtöltő hallgatóság soraiban ott voltak az egyetem professzorai, oktatói, tudományos diákköreinek tagjai és más egyetemek képviselői.

dr. sulán béla, a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem rektora mondott rövid üdvözlő beszédet, majd molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg a konferenciát. beszédében többek között hangoztatta:

- egyetemeink és főiskoláink rendkívül fontos feladata, hogy a magasszintű oktatást biztosítsák és olyan alapos tudományos előképzést adjanak, amelyek lehetővé teszik egyetemi fiataljaink részére, hogy tudóssá képezhessék magukat. nyilvánvaló, hogy a tudományos diákkörökben dolgozó hallgatók elsősorban azok, akik a jövő tudósgenerációját képezik, akik országunk, népünk előtt álló feladatok megvalósításában tevékenyebb munkát vállalnak. éppen ebben van a tudományos diákkörök nagy jelentősége, mert ezek a tudományos diákkörök a hallgatókat már az egyetemi évek alatt megismertetik egyes témák alapvető módszereivel, de egyben azzal is, milyen fáradságos, komoly munkával érhető el eredményes tudományos siker.

berecz jános, a kisz kb osztályvezetője bejelentette, hogy az ötödik országos diákköri konferencián hazánk öt egyetemén 504 dolgozatot ismertettek a hallgatók. ez 109-el több mint a legutóbbi országos diákköri konferencián elhangzott előadások száma. ez is azt bizonyítja, hogy a fiatalokban nagyobb az alkotókedv, többen foglalkoznak egyetemeinken tudományos kutatómunkával. általánosságban megállapítható: az idén az eddigiek-nél több az olyan dolgozatok száma, amelyek társadalmi és gazdasági életünk mai kérdéseiről szólnak.

az ünnepélyes megnyitó után a debreceni kossuth Lajos tudományegyetemen a társadalom és természettudományi szekciók előadásai kezdődtek meg. ezeken a lublini és rostocki társegyetemek meghívott fiataljai is előadnak. ugyanakkor a debreceni orvostudományi egyetemen az orvostanhallgatók szekcióülését kezdték el, amelyen kifejezől, rostockból, prágából és szófiából vesznek részt egyetemek meghívott képviselői. debrecenén kívül budapesten, pécsen és veszprémben tartanak szekcióüléseket, amelyek május 5-én zárulnak. /mt1/

14.40

- 30 -

bb 44. szervezettebbé tesszük az emeletráépítéseket - az annak alkalmas magánházakat is lehet magasztani. - augusztus 30-ig kell bejelenteni a jövő évi emeletráépítési igényeket

1 kf/kf-LM ki

1962. május 3.

az utóbbi években megnövekedett az érdeklődés az emeletráépítések iránt, hiszen ez a forma az egyik legolcsóbb lehetőség a kényelmes otthon megteremtésének. az akció kezdete óta jó részt a fővárosban emeletráépítéssel 3 764 lakás kialakításához fogtak hozzá. kétezernégyszáz így épített lakásba már beköltöztek a bérlők, több mint 1 300 ilyen lakás pedig most épül. az idén körülbelül 150 millió forint kölcsönt ad az országos takarékpénztár erre a célra a budapesten szegeden, pécsen, székelyvároson, szolnokon, debrecenben, miskolcon és győrött épülő lakásokhoz.

sok dolgozót foglalkoztat a kérdés, hogyan lehet emeletráépítést kezdeni, ilymódon lakáshoz jutni. az országos takarékpénztár tájékoztatása szerint a nemrég megjelent rendelet kedvezően szabályozza az emeletráépítések lebonyolítását, lényegében szervezettebbé teszi az emeletráépítéseket, lehetőséget nyújt több ilyen lakás építéséhez. elsősorban az építetők helyzetén igyekeznek könnyíteni azzal, hogy folyamatosan felméri és jegyzékbe veszik azokat az épületeket, amelyeken emeletráépítéssel alakíthatók ki lakások. a tehetőségekről az illetékes tanácsok adnak felvilágosítást. a jövőben az emeletráépítésnél elsősorban azok az épületek jönnek számításba, amelyek rövid idő alatt felújításra, vagy tatarozásra kerülnek. az eddigiektől eltérően ezek egyrészt a házközelési igazgatóság maga épített, s az így nyert lakásokat a tanácsok osztják majd szét. továbbra is - természetesen ez lesz a nagyobb rész - a tanácsok adnak engedélyt vállalatoknak, intézményeknek, hivataloknak emeletráépítésre. ezeknek a szerveknek a házközelési igazgatóságokhoz kell beadni igényeiket. abban az esetben, ha az emeletráépítéseket a hki intézi, a költségek egyrészt is ő képviseli. így többek között a tervezési költségből lakásonként 2 000 forintot, a homlokzatvakolás és a közműbővítés, a fűdémsere költségit, valamint a tervezett és a tényleges építési összköltség közötti különbözetet. a vállalati, hivatali építkezéseknél a költségek a kijelölt bérlőket terhelik, de - az amugy is szükséges bővítési munkákból - a hki előzetes megállapodás alapján részt vállal.

az emeletráépítések anyagi feltételei ezután is változatlanok: a költségek hatvan százalékát - egyszobás lakásnál 55 000 forintot, kétszobásnál legfeljebb 60 000 forintot - az állam adja, az otp legfeljebb 45 000 forint kölcsönt biztosít, a többit a bérlőnek kell készpénzben kifizetni. az otp kölcsönt 15 év alatt 2 százalékos kamattal kell visszafizetni, s a bérlő a költségek 75 százalékát - legfeljebb 10 évi bérig - , lelakhatja, az építések pénzügyi fezetetét az országos takarékpénztár az országos tervehivatal közösen biztosítja. ezért augusztus 30-ig kell bejelenteni a takarékpénztárnál a jövő évi emeletráépítési igényeket.

/folyt. köv./

14.50

- 31 -

15

bb. 42. debrecenben megnyitották az ötödik országos diákköri konferenciát

vid tr/gy/fm

1962. május 3.

a művelődésügyi minisztérium és a kisz központi bizottsága megbízásából a debreceni kossuth lajos tudományegyetem rendezte meg csütörtökön délelőtt az ötödik országos diákköri konferencia megnyitónappal. az egyetemi aulát zsúfolásig megtöltő hallgatóság soraiban ott voltak az egyetem professzorai, oktatói, tudományos diákköreinek tagjai és más egyetemek képviselői.

dr. sulán béla, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem rektora mondott rövid üdvözlő beszédet, majd molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg a konferenciát. beszédében többek között hangoztatta:

- egyetemeink és főiskoláink rendkívül fontos feladata, hogy a magasszintű oktatást biztosítsák és olyan alapos tudományos előképzést adjanak, amelyek lehetővé teszik egyetemi fiataljaink részére, hogy tudóssá képezhessék magukat. nyilvánvaló, hogy a tudományos diákkörökben dolgozó hallgatók elsősorban azok, akik a jövő tudósgenerációját képezik, akik országunk, népünk előtt álló feladatok megvalósításában tevékenyebb munkát vállalnak. éppen ebben van a tudományos diákkörök nagy jelentősége, mert ezek a tudományos diákkörök a hallgatókat már az egyetemi évek alatt megismertetik egyes témák alapvető módszereivel, de egyben azzal is, milyen fáradságos, komoly munkával érhető el eredményes tudományos siker.

berecz jános, a kisz kb osztályvezetője bejelentette, hogy az ötödik országos diákköri konferencián hazánk öt egyetemén 504 dolgozatot ismertettek a hallgatók. ez 109-el több mint a legutóbbi országos diákköri konferencián elhangzott előadások száma. ez is azt bizonyítja, hogy a fiatalokban nagyobb az alkotókedv, többen foglalkoznak egyetemeinken tudományos kutatómunkával. általánosságban megállapítható: az idén az eddigiek-nél több az olyan dolgozatok száma, amelyek társadalmi és gazdasági életünk mai kérdéseiről szólnak.

az ünnepélyes megnyitó után a debreceni kossuth lajos tudományegyetemen a társadalom és természettudományi szekciók előadásai kezdődtek meg. ezeken a lublini és rostocki társegyetemek meghívott fiataljai is előadnak. ugyanakkor a debreceni orvostudományi egyetemen az orvostanhallgatók szekcióülését kezdték el, amelyen kijejből, rostockból, prágából és szófiából vesznek részt egyetemek meghívott képviselői. debrecenen kívül budapesten, pécsen és veszprémben tartanak szekcióüléseket, amelyek május 5-én zárulnak. /mti/

14.40

- 30 -

bb 44. szervezettebbé tesszük az emeletráépítéseket - az arra alkalmas magánházakat is lehet „magasítani”, - augusztus 30-ig kell bejelenteni a jövő évi emeletráépítési igényeket

i kf/kf-LM ki

1962. május 3.

az utóbbi években megnövekedett az érdeklődés az emeletráépítések iránt, hiszen ez a forma az egyik legolcsóbb lehetőség a kényelmes otthon megteremtésének. az akció kezdete óta jó részt a fővárosban emeletráépítéssel 3 764 lakás kialakításához fogtak hozzá. kétezernégyszáz így épített lakásba már beköltöztek a bérlők, több mint 1 300 ilyen lakás pedig most épül. az idén körülbelül 150 millió forint kölcsönt ad az országos takarékpénztár erre a célra a budapesten szegeden, pécsen, székelyvároson, szolnokon, debrecenben, miskolcon és győrött épülő lakásokhoz.

sok dolgozót foglalkoztat a kérdés, hogyan lehet emeletráépítést kezdeni, ilymódon lakásnak jutni. az országos takarékpénztár tájékoztatása szerint a nemrég megjelent rendelet kedvezően szabályozza az emeletráépítések lebonyolítását, lényegében szervezettebbé teszi az emeletráépítéseket, lehetőséget nyújt több ilyen lakás építéséhez. elsősorban az építetők helyzetén igyekeznek könnyíteni azzal, hogy folyamatosan felméri és jegyzékbe veszik azokat az épületeket, amelyek emeletráépítéssel alakíthatók ki lakások. a tehetőségekről az illetékes tanácsok adnak felvilágosítást. a jövőben az emeletráépítésnél elsősorban azok az épületek jönnek számításba, amelyek rövid idő alatt felújításra, vagy tatarozásra kerülnek. az eddigiektől eltérően ezek egy részére a házközelési igazgatóság maga építtet, s az így nyert lakásokat a tanácsok osztják majd szét. továbbra is - természetesen ez lesz a nagyobb rész - a tanácsok adnak engedélyt vállalatoknak, intézményeknek, hivataloknak emeletráépítésre. ezeknek a szervezeteknek a házközelési igazgatóságokhoz kell beadni igényeiket. abban az esetben, ha az emeletráépítéseket a hki intézi, a költségek egy részét is ő képviseli. így többek között a tervezési költségből lakásonként 2 000 forintot, a homlokzatvakolás és a közműbővítés, a fűdémcsere költségét, valamint a tervezett és a tényleges építési összköltség közötti különbözetet, a vállalati, hivatali építkezéseknél a költségek a kijelölt bérlőket terhelik, de - az amugy is szükséges bővítési munkákból - a hki előzetes megállapodás alapján részt vállal.

az emeletráépítések anyagi feltételei ezután is változatlanok: a költségek hatvan százalékát - egyszobás lakásnál 55 000 forintot, kétszobásnál legfeljebb 60 000 forintot - az állam adja, az otp legfeljebb 45 000 forint kölcsönt biztosít, a többit a bérlőnek kell készpénzben kifizetni. az otp kölcsönt 15 év alatt 2 százalékos kamattal kell visszafizetni, s a bérlő a költségek 75 százalékát - legfeljebb 10 évi bérig - „telakhatja”, az építések pénzügyi fezetetét az országos takarékpénztár az országos tervhivatal közösen biztosítja. ezért augusztus 30-ig kell bejelenteni a takarékpénztárnál a jövő évi emeletráépítési igényeket.

/folyt. köv./

14.50

15

- 31 -

bb 44. /szervezettebbé...folyt./-lm

több lakásra ad lehetőséget az az új intézkedés, amely szerint a jövőben nemcsak kizárólag állami, hanem ugynevezett vegyes tulajdonu házra - ahol a lakások nagyobb része magántulajdonban van - és teljesen személyi tulajdonban levő házakra is engedélyeznek emeletráépítést; természetesen, ha a ház erre alkalmas és a tulajdonos, vagy a tulajdonosok ehhez hozzájárulnak. az ilyen építkezésekhez azonban az állam nem ad támogatást, az otp-től igényelhető rá építési költségen./mti/

bb 45. megkezdődött az agrárfelsőoktatási intézmények tudományos diákköri konferenciája

t ie-lm ká

1962. május 3.

a kertészeti és szőlészeti főiskolán csütörtökön megkezdődött az 5. országos tudományos diákköri konferencia agrártudományi szekciójának ülészsaka. a tanácskozást dr. somos andrás akadémikus, a főiskola igazgatója nyitotta meg, majd király andrásné, a kisz. budapesti bizottságának titkára üdvözölte a résztvevőket.

a három napos ülészakon a nyolc agrárdelsőoktatási intézmény hallgatói 54 tudományos dolgozatot ismertettek. a dolgozatok hü képet adnak a tudományos diákkörök termékeny munkájáról, az agrártudományoknak szinte valamennyi jelentősebb területét felölelik, s több előadás hasznos választ ad a mezőgazdasági gyakorlat fontos kérdéseire. a csütörtöki ülés egyik tagozatán növényvédelmi előadások hangzottak el, közöttük hódosy sándorné, a kertészeti főiskola ötödéves hallgatójé, akinek itt ismertettet eljárását a főiskola tangazdasága már alkalmazza is a palántanevelésben. a másik tagozaton a nagyüzemi baromfitenyésztés termelési, üzemszervezési és állategészségügyi problémáiról olvastak fel dolgozatokat. két tudományos diákköri munkát a veszprém, illetve baranya megyei tanács már el is fogadott: az egyik a táj- termelés fejlesztését segíti elő, a másik a szigetvári vár kertészeti rendezésének tervét tartalmazza./mti/

1505

15.35

Kali

- 32 -

bb 47. egyidőben vetik és kapálják a kukoricát - repülőgépről vetik a rizst a középtiszai állami gazdaságban

vid ő kz szb ká

1962. május 3.

az idei tavasz minduntalan „módosítja„ a sokévtizedes gyakorlatban kialakult munkaszervezési módszereket. legújabb „meglepetése„ az, hogy baranya megye állami gazdaságaiban még javában vetik a kukoricát, s egyes táblákon ugyanakkor már kapálják is. a bogárdmindszenti állami gazdaságban, ahol az össz-szántóterület 55 százalékán termelnek az idén kukoricát, némelyik táblán már araszosak a növények. a korán vetett borsó, cukorrépa, napraforgó és kukorica egyébként szépen sorol a szövetkezeti gazdaságok határában is: munkához láttak a növényápoló munkacsapatok. a növényápolásban tehát már nincs elmaradás, sőt egyes helyeken némileg előbb kezdődött meg, mint más, normális időjárású években. a baksai ezüst kalász termelőszövetkezetben már végeztek 50 holdnyi cukorrépa sarabolásával, s nyomban azután hozzáláttak az egyelészh. többhelyütt kapálják már a napraforgót is.

legfontosabb burgonyatermelő vidékünkön - szabolcs-s z a t m á r megyében - az idén egyidőre esik az őszi fajták vetése és a kedvező időben gyorsan kikelt korai, előcsiráztatott burgonya első kapálása. a növény helyenként már 8-10 centiméterre fejlődött. megyszerte gépek könnyítik meg a növényápolást: a sorközöket motoros talajporhanyító kapákkal művelik, kézi erővel csak a bokrokat kell megtisztítani a gyomoktól.

szolnok megyében, a középtiszai állami gazdaságban repülőgépek zugásától hangos a határ. az itt dolgozó két géppel naponta 120 felszállást hajtanak végre, s ezek mintegy 350-400 holdon hintik szét a már előzetesen elárasztott táblákon a csiráztatott rizs magot. a repülőgépes vetés előnye, hogy az árasztott táblába kerülő csiráztatott mag 10-12 nappal előbb kikel, mint a hagyományos módszerrel vetett.

békés megye három szövetkezeti községében - medgyesegyháza, pusztapötlaka és medgyesbodzás határában - az idén csaknem 500 holdon termelik a közkedvelt téli csemegét, a földi mogyorót. a vetés megkezdődött. előreláthatóan csak ebből a három községből 25 vagonnyi földi mogyorót kap majd a kereskedelem. /mti/

16,14

17.12.12

- 33 -

bb 46. jelentősen megnövekedtek a magyar gyógyszerészet feladatai - tájékoztató a gyógyszerészet időszerei kérdéseiről és fejlesztéséről - megkezdte munkáját az országos gyógyszerészeti intézet

t ms/tm vm sr

1962. május 3.

csütörtökön a magyar sajtó házában Lázár Jenő, az egészségügyi minisztérium gyógyszerészeti és műszerügyi főigazgatóságának vezetője sajtótájékoztatót ismertette a gyógyszerészet időszerei kérdéseit és fejlesztési terveit.

a gyógyszertárak államosítása óta eltelt 11 évben több mint négyezeremelkedett a gyógyszerforgalom, tavaly már meghaladta az 1600 millió forintot. a mezőgazdaság szocialista átszervezésével gyakorlatilag az egész lakosság társadalombiztosításban részesül. ugyanakkor az életszínvonal és az egészségügyi kultúra fejlődése következtében lényegesen nőtt az egy főre eső gyógyszerfogyasztás. ez 1957-ben 97.60 forint volt, 1960-ban már 144.- forintra emelkedett, a múlt évben pedig 158.50 forintra. a gyógyszertárakra háruló munka növekedését mutatja a társadalombiztosítás terhére beváltott vények száma is. az 1957 évi nem egészen 48 millióval szemben 1960-ban kerekén 69 millió, 1961-ben pedig több mint 75 millió vényt váltottak be a társadalombiztosítás terhére. az összes forgalom még ennél is magasabb, mert a beváltott vényeknek körülbelül 20 százaléka magánrecept.

az igények kielégítését gyógyszeriparunk tervszerű rekonstrukciója, a gyógyszertári hálózat felújítása és fejlesztése, valamint a gyógyszerészek magas képzettsége és helytállása tette lehetővé.

a gyógyszerellátás még az olyan rendkívüli igénybevételre alkalmas is mint az ideai influenzajárvány, zavartalan volt. kisebb zökkenők adódnak részben abból, hogy a kiszolgáló iparágak nem mindig látják el folyamatosan kellő mennyiségű papírral, címkével, üvegáruval stb. a gyógyszeripart. másrészt nehéz a várható gyógyszerfogyasztást előre megtervezni, különösen új gyógyszereknél. a készlet elosztásban időnként jelentkező zavarok kiküszöbölésére 50 százalékkal emelték a gyógyszertárak törzskészletét és napi egyszeri szállítás helyett kétszeri szállítással biztosítják a gyógyszertárak ütemes ellátását.

az egészségügyi kormányzat nagy gondot fordít a gyógyszerek minőségi ellenőrzésére. a gyári készítményeket és a gyógyszertárakban készült gyógyszereket állandó mintavételekkel ellenőrzik.

az államosítás óta eltelt 11 évben a meglévő gyógyszertárak több mint 40 százalékát korszerűsítették, csaknem minden megyeszékhelyen korszerű, nagy központi gyógyszertárat adtak át. az ipari településeken és a mezőgazdasági vidékeken 95 új, korszerű gyógyszertárat építettek, a vezető gyógyszerészek részére szolgálati lakással. gyógyszertári hálózatunk világviszonylatban is előkelő helyen áll, mert minden 7.200 lakosra egy gyógyszertár jut.
/folyt.köv./

16,25

- 34 -

1627

/bb 46. jelentősen.....1.folyt./vm

a második öt éves tervben épen ezért elsősorban a hálózat rekonstrukcióját folytatják, megszüntetik a gyógyszerészek munkahelyeinek zsúfoltságát, növelik a gyógyszertárak és gyógyszerraktárak kapacitását. a tervidőszak végéig 60 új gyógyszertárral bővítik a hálózatot. megkezdik a gyógyáru értékesítő vállalat új központi raktárának építését és öt megyeszékhelyen építenek gyógyszerraktárt.

a gyógyszerészet fejlesztésének jelentős eseménye, hogy május 1-én megkezdte működését az országos gyógyszerészeti intézet. az új intézet széleskörű tudományos, kutató és szervező tevékenységet fejt ki. jelentős szerepe lesz a magyar gyógyszerkönyv és a hivatalos receptgyűjtemény, a formulae normales továbbfejlesztésében, új gyógyszervizsgálati módszerek és technológiai eljárások kutatásában, a gyógyszerészeti laboratóriumok munkájának irányításában, a munkaeszközök szabványosításában, prototípusok kidolgozásában, a gyógyszerellátó intézmények fejlesztésében. az intézet elvégzi százötven külföldi orvosi és gyógyszerészeti szakfolyóirat dokumentációját is. hatáskörébe tartozik a gyógyszerismertetés irányítása és ellenőrzése, az orvosok és gyógyszerészek folyamatos tájékoztatása az új gyógyszerekről és a gyógyszerterápia új eredményeiről.

elmondotta Lázár Jenő, hogy a gyógyszerforgalom emelkedése szükségessé tette a gyógyszertári dolgozók létszámának növelését. jelenleg 3.619 gyógyszerész és 2.983 gyógyszertári asszisztens működik a gyógyszertárakban, ennek ellenére nagy az egy főre jutó forgalom. a kérdés megoldását főleg lakásproblémák nehezítik. különösen sok a probléma a fatu gyógyszerész-ellátásban, aminek oka a lakáskérdésen kívül főleg az, hogy jelenleg az egyetemen felvételre jelentkezők többsége nő, akik nem szívesen mennek tanulmányaik befejezése után vidékre. társadalmi ösztöndíjjal és más úton kellene elősegíteni, hogy minél több falusi fiatal kerüljön a gyógyszerészeti fakultásokra.

befejezésül hangoztatta, hogy a gyógyszerészet ma a szocialista egészségügy szerves része és gyógyszerészeink tudását, odaadó munkáját joggal becsüli nagyra pártunk, kormányunk, egész dolgozó népünk.
/mti/

16,37

1627

- 35 -

bb 49.. üzemek dolgozói röpgyűléseken köszöntik a Lenin béke-díjjal kitüntetett dobi istvánt

i sz-kf/tr szb ki

1962. május 3.

az újpesti gyapjuszövőgyár két üzemrészében csütörtökön műszakváltáskor röpgyűlést tartottak, amelyen méltatták, hogy a világ békeharcosainak legnagyobb kitüntetésében ezuttal magyar hazafi is részesült. a kivarró üzemrészben, ahol több mint 100 asszony dolgozik, Kovács Mihályné emlékezett meg dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének kitüntetéséről. az üzemfenntartó műhelyben perjesi Lajos, a munkanely alapszervezeti párttitkára volt a röpgyűlés szónoka és a dolgozókkal együtt táviratot fogalmazott, amelyben kitüntetése alkalmából üdvözölték dobi istvánt az újpesti gyapjuszövőgyár valamennyi dolgozója nevében.

az egyesült izzó gyáregységeiben, többek között a wolframgyártás, a rádiócsőgyár műhelyeiben, üzemrészében, a fejlesztési főosztályon ugyancsak röpgyűlésen köszöntötték a Lenin béke-díjjal kitüntetett dobi istvánt, az egyesült izzó dolgozói meleghangú táviratban is kifejezték jókívánságaikat. /mti/

bb 50. kormányrendelet a felsőfoku technikumokról

táj.hiv. szb -cz

1962. május 3.

a minisztertanácsnak a felsőfoku technikumok létesítéséről hozott rendelete szerint a felsőfoku technikumoknak az a feladata, hogy az ipar, az építőipar, a közlekedés, a mezőgazdaság, a kereskedelem és az egészségügy egyes szakterületei számára korszerű elméleti és gyakorlati felkészültségű, felsőfoku ismeretekkel rendelkező szaktechnikusokat képezzenek. a tanszéki rendszerrel működő felsőoktatási intézmények gyakorlati oktató-nevelő munkájukat képzési szakirányuknak megfelelő üzemekkel, intézményekkel együttműködve valósítják meg.

a felsőfoku technikumok közvetlen felügyeletét a képzés szakiránya szerint érdekelt miniszter, illetve országos hatáskörű szerv vezetője látja el, általános felügyeletét a művelődésügyi miniszter gyakorolja.

a felsőfoku technikumok oktatása nappali-, esti-, valamint levelező tagozaton történhet. ipari szakirányú felsőfoku technikumok nappali tagozatán a tanulmányi idő 3 év, nem ipari szakirányú felsőfoku technikumokban 2-3 évig terjedhet, az esti- és levelező tagozatok tanulmányi ideje a nappali tagozatok tanulmányi idejét legalább fél évvel meghaladja.

/folyt.köv./
16,45

- 36 -

17.00 Zia

bb 50. /kormányrendelet... 1. folyt./- szb

felsőfoku technikum hallgatója az lehet, aki középiskolai érettségi, illetve képesítő oklevéllel vagy szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkezik és a felvételi vizsgát sikeresen letette. a középiskolát végzettek közül előnyben részesülnek a felvételnél azok, akik legalább egy évet - elsősorban a felsőfoku technikum szakirányának megfelelő - gyakorlati munkában töltöttek. a felsőfoku mezőgazdasági technikumokba a földművelésügyi miniszter által meghatározott számban átmenetileg középiskolai végzettség és külön felvételi vizsga nélkül felvehetőek olyan 25 évnél idősebb mezőgazdasági dolgozók, akik az erre a célra szervezett előkészítő tanfolyamot sikeresen elvégezték vagy szakmunkás bizonyítványuk van.

a felvételi korhatár nappali tagozaton 35, esti- és levelező tagozaton 45 év, esti- és levelező tagozatokon az alsó korhatár 22 év. a felsőfoku technikumok hallgatói a tanulmányok elvégzése és az államvizsga sikeres letétele után szaktechnikusi oklevelet kapnak.

a felsőfoku technikumok levelező- és esti tagozatos hallgatóit az intézmény jellegének figyelembe vételével megállapított tanulmányi kedvezmények illetik meg.

a kormány jóváhagyta, hogy a nehézipari minisztérium 4, a kohó- és gépipari minisztérium 7, a könnyűipari minisztérium 1, a közlekedés- és postaügyi minisztérium 3, a földművelésügyi minisztérium 4, az országos vízügyi főigazgatóság 1, az állami földmérés- és térképészeti hivatal 1 felsőfoku technikum 1962 őszén történő megnyitására megtegye az előkészületeket. /mti/

bb 51. megtartotta alakuló ülését az országos vadászati és vadgazdálkodási tanács

t so/gg szb ká

1962. május 3.

az új erdőtvény előírásának megfelelően megalakult az országos vadászati és vadgazdálkodási tanács. a tanács első ülését csütörtökön tartotta dr. Balassa Gyula miniszterhelyettes, az országos erdészeti főigazgatóság vezetőjének elnöklétével. az új tanácsadó szerv célja, hogy meghatározza a vadgazdálkodás tennivalóit, módszereit és ezeket összeegyeztesse a mező- és az erdőgazdálkodás érdekeivel. az első ülésen dr. Dénes István a vadgazdálkodás jelenlegi helyzetéről és legfontosabb feladatairól, dr. Bertóti István pedig a korszerű vadgazdálkodáshoz szükséges beruházásokról tartott tájékoztatót. /mti/

16,55

- 37 -

17.00 Zia

embargo: 20 óráig!

bb 52. Kádár János nyilatkozata a japán televízióban

te vm sr

1962. május 3.

Kádár János, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke, nyilatkozatot adott a japán állami televízióknak. Nyilatkozatáról a japán televízió és rádió előzetes közleményt adott ki, majd teljes szövegét május 2-án közvetítették.

a magyar televízió csütörtökön közvetítette a nyilatkozatot.
/mti/

bb 53. megkezdődtek a balatoni közegészségügyi napok siófokon

i vid hi/gg vm sr

1962. május 3.

csütörtökön a siófoki bányászudulóban megkezdődtek a tíz országos egészségügyi választmánya és a somogy megyei közegészségügyi és járványügyi állomás által rendezett balatoni közegészségügyi napok. a háromnapos tanácskozás megnyitóján résztvett dr. Vilmon Gyula egészségügyi miniszterhelyettes, dr. Bakáts Tibor kandidátus, az oki főigazgatója, Németh Ferenc, a somogy megyei pártbizottság első titkára, dr. Némethi László, a megyei tanács vb. elnökhelyettese, az egészségügy több kiváló személyisége, valamint az ország minden részéről csaknem kétszáz orvos és egészségügyi dolgozó.

Dr. Némethi László megnyitóját követően dr. Berend Ernő, a somogy megyei tanács egészségügyi osztályának vezető főorvosa méltatta a balatoni közegészségügyi napok jelentőségét. Ezután dr. Vilmon Gyula egészségügyi miniszterhelyettes a magyar közegészségügy időszerű feladatairól, dr. Jeney Endre egyetemi tanár a gümőkór leküzdéséről tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást.

a tanácskozást pénteken folytatják. /mti/

17,30

18:27

- . -

- 38 -

bb 54. megkezdődött az ötödik országos diákköri konferencia műszaki és vegyész szekciójának tudományos ülészsaka veszprémben

vid ni/n szb sr

1962. május 3.

a veszprémi vegyipari egyetemen csütörtökön megkezdődött az ötödik országos diákköri konferencia műszaki és vegyész szekciójának tudományos ülészsaka. az egyetem aulájában rendezett megnyitó ünnepségen dr. Polinszky Károly Kossuth-díjas dékán üdvözölte a résztvevő egyetemek képviselőit, s részletesen szólt a tudományos diákköri munkájáról. az ülészsakon százötven előadást tartanak a műszaki egyetemek és karok legkiválóbb diákjai. idén már sok helyen kollégatív munkával készültek a konferenciára: a miskolci nehézipari műszaki egyetem egy külön munkacsoportja például közös dolgozatban szümol be kutatási eredményeiről. /mti/

bb 55. tizenhat új falusi művelődési otthon épült, illetve épül szolnok megyében - ülést tartott a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid hi/tm szb sr

1962. május 3.

a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága csütörtöki ülésén megtárgyalta a falusi népművelési munka helyzetét. 1959 óta a megyében tizenhat új falusi művelődési ház épült, illetve épül, a filmszínházak száma 22-vel emelkedett. az ismeretterjesztő előadások látogatottsága megkétszereződött, a szakkörökben is kétszer annyian munkálkodnak, mint korábban. tőszegen 43 családnak van televíziója. igen népszerűek a termelőszövetkezeti akadémiák, s a parasztság soraiból csaknem tízezer állandó olvasót tartanak nyilván a könyvtárak. népszerűvé váltak a falusi képzőművészeti kiállítások és a szolnoki sziglieti színház tájelőadásai. ebben az évadban harminc községben és tanyaközpontban 220 alkalommal lép fel a színház művészgárdája. /mti/

bb 56. szélesvásznú filmszínház nyílt mosonmagyaróvárott

vid hi/j szb sr

1962. május 3.

új filmszínházzal gazdagodott mosonmagyaróvár. a mosoni városrészen, a volt fehér ló szálló épületében 1.600.000 forintos költséggel felépítették a város második, négyszáz személyes, szélesvásznú filmszínházát. ebben az esztendőben tovább folytatják a mozik korszerűsítését, és a csornai, valamint a győrszabadnegyi filmszínházakat alakítják át szélesvásznúvá. /mti/

17,44

18:27

- 39 -

bb 57. több mint 640.000 ifju kommunista a kisz-alapszervezetekben - ülést tartott a kisz központi bizottsága

t lv-zs/sze szb sr

1962. május 3.

a kisz központi bizottsága csütörtökön ülés tartott. az ülést várnai ferenc, a kisz központi bizottsága titkára nyitotta meg, majd pullai árpád, a központi bizottság első titkára számolt be a komszomol közelmultban lezajlott 14. kongresszusáról, valamint a 8. világifjúsági találkozó külföldi és hazai előkészületeiről. a beszámolót a központi bizottság jóváhagyólag tudomásul vette.

az ülésen ezután az ifjúsági szövetség szervezeti fejlődésének időszéri kérdéseiről és a taglétszám alakulásáról szóló beszámolót vitatták meg. balogh istván, a központi bizottság titkára tájékoztatójában elmondta, hogy az ifjúsági szövetség tagjainak száma évről-évre jelentősen növekszik. 1957 októberében még „mindössze” 169.000 fiatal tömörült az alapszervezetekben, 1960. szeptemberében a taglétszám már meghaladta a félmilliót, a múlt év végén pedig már 643.500 ifju kommunista volt a kisz-szervezetekben.

a taglétszám alakulásának számszerű adatait elemezve balogh istván megállapította, hogy az ifjúsági szövetség tagjainak többsége - pontosan 55 százaléka - az üzemi ifjumunkások és a mezőgazdasági, termelőségvetkezeti parasztfiatalok közül kerül ki. alig egy év alatt csaknem kétszeresére emelkedett az ipari tanuló kisz-tagok száma, s növekszik az ifjúsági szövetség szerepe, befolyása a középiskolákban, a főiskolákon és az egyetemeken.

a statisztikai adatokból kiderül az is, hogy bár közös gazdaságainknak több mint 90 százalékában megalakultak, működnek kisz-szervezetek, ezeknek ma még nincs olyan jelentős befolyásuk a fiatalokra, mint az ipari centrumokban és az oktatási intézményekben. ennek oka az, hogy a termelőségvetkezeti kisz-szervezetek munkájában elég sok a formális vonás; nem elég színes, tartalmas a szervezeti élet. ezen a helyzeten változtatni kell.

a központi bizottság állást foglalt: a városi és a falusi kisz-szervezeteknek egyaránt fontos feladatuk, hogy az eddiginél is elevenebbé, vonzóbbá tegyék a szervezetek életét, munkáját és egyre több kisz-en kívüli fiatal is nyerjenek meg az ifjúsági szövetség céljainak. az ifjúsági szövetség a jövőben sem kezdeményez tagtoborzó kampányt: változatlanul feladatának tekinti azonban, hogy az ifjumunkások, parasztfiatalok, az iparitanulók és a diákok körében tovább erősítse befolyását, s a magyar ifjúság újabb tíz- és százezreit állítsa a kisz zászlai mögé.

a beszámolót követő vitában felszólalt sándor józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője is. a kisz központi bizottsága az ifjúsági szövetség szervezeti fejlődéséről, s a taglétszám alakulásáról szóló beszámolót és az ezzel kapcsolatos határozati javaslatokat egyhangulag elfogadta. /mti/

18.08.

- 40 -

bb 58. ilku pál művelődésügyi miniszter sajtótájékoztatója a külföldi újságíróknak

t fe/tm vm sr

1962. május 3.

ilku pál művelődésügyi miniszter csütörtöki sajtótájékoztatóján részt vettek azok az angol, francia, olasz, belga, osztrák, nyugatnémet és svéd újságírók, akik a magyar kulturális élet tanulmányozására néhány napja hazánkban tartózkodnak.

az újságírók kérdéseire ilku pál művelődésügyi miniszter, aczél györgy, a miniszter első helyettese, dr. bogár józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke és naményi géza, a tájékoztatási hivatal vezetője válaszolt. /mti/

bb 59. hazaérkezett finnországból a kulturális küldöttség

küm vt vm

1962. május 3.

csütörtökön délután hazaérkezett a finn-magyar kulturális vegyesbizottság magyar albizottsága, amely helsinki részt vett a finn-magyar kulturális egyezmény 1962/63 évi munkatervének meg tárgyalásán és aláírásán.

a küldöttség finnországi tartózkodása során megismerkedett az ország kulturális helyzetével. számos látogatást tett különböző kulturális intézményeknél, könyvkiadóknál, filmvállalatoknál. dr. ortutay gyula akadémikus nagyszerű előadást tartott a finn-ugor társaságban, valamint a finn irodalmi társaságban. lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes a helsinki televízióban interjút adott a két ország kulturális kapcsolatainak fejlődéséről és a magyar oktatásügy helyzetéről.

szipka józsef, hazánk finnországi nagykövete a küldöttség elindulása előtt fogadást adott. a meleg baráti légkörben lezajlott fogadáson megjelent heikki hosia asszony, finn közoktatásügyi miniszter, több akadémikus, továbbá a finn kulturális és politikai élet számos kiválósága.

a hazaérkezett küldöttséget a ferihegyi repülőtéren a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa fogadta. jelen volt a fogadtatásnál toivo h. neikkilä, a finn köztársaság magyarországi nagykövete. /mti/

18.14

- 41 -

bb 60. husztagu földrajzszakos pedagógus-küldöttség érkezett a német demokratikus köztársaságból

i fe/gk vm sr

1962.május 3.

csütörtökön husztagu földrajzszakos pedagógusküldöttség érkezett budapestre a német demokratikus köztársaságból. háromhetes tanulmányutjuk célja, hogy megismerkedjenek oktatásügyünk fejlődésével, az iskolareform tapasztalataival, itt tartózkodásuk alatt különböző oktatási intézményeket keresnek fel és megismerkednek Magyarország jellegzetes vidékeivel.

a német vendégeket a ferihegyi repülőtéren a művelődésügyi miniszterium és a kulturális kapcsolatok intézetének képviselői üdvözölték./mti/

- . -

bb 61. manfred kirsch professzor budapesten

i fe/gk vm sr

1962.május 3.

manfred kirsch professzor, az erfurti orvostudományi akadémia munkatársa, csütörtökön budapestre érkezett. kéthetes itt tartózkodásának célja, hogy a budapesti onkológiai intézet sugárterápiai kezelését és az ezzel kapcsolatos kutatási munkákat tanulmányozza./mti/

- . -

bb 62. időjárásjelentés

tm vm

1962.május 3.

a meteorológiai intézet jelenti május 3-án, csütörtökön 18 órakor:

kissé melegszik az idő

várható időjárás pénteken estig: változó felhőzet, elszórtan kisebb esővel. mérsékelt nyugati, délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: nyugaton és délen 17-20, máshol 15-17 fok között./mti/

- . -

18,25

20.00

- 42 -

bb 63. magyar küldöttség utazott a brüsszeli kerekasztal-konferenciára

i di/gk vm sr

1962.május 3.

csütörtökön brüsszelbe utazott dr. háj László, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektora és dr. bóka László, az eötvös Loránd tudományegyetem tanszékvezető tanára, hogy résztvegyen a különböző országok közéleti személyiségeinek hagyományos kerekasztal-konferenciáján.

x x x

a kerekasztal-konferencia résztvevői május 4-7. között véleménycserét folytatnak korunk időszerű kérdéseiről. így például megvitatják, hogy milyen technikai nehézségek állnak az általános, teljes és ellenőrzött leszerelés útjában, s hogyan lehetne ezeket elhárítani. állást foglalnak: milyen lehetőségek vannak a kelet és nyugat közötti gazdasági közeledésre, s véleményt mondanak arról is, hogy az egyesült nemzetek szervezete hogyan tölthetné be a jövőben megfelelően hivatását. az előzetes hírek szerint jelentős nemzetközi érdeklődés nyilvánul meg az összejövetel iránt. a konferenciára brüsszelbe várják cyrus eatont, jules moch-ot, jules martinezt és a társadalmi élet számos más nagytekintélyű képviselőjét. /mti/

- . -

bb 64. vendégtudósok előadása az akadémián

t ms/gk szb sr

1962. május 3.

csütörtökön a magyar tudományos akadémián két neves külföldi tudós előadását nagyszámu szakértő közönség hallgatta. a műszaki tudományok osztályának felolvasó ülésén j. d. hanukov, a moszkvai vasuti mérnökképző intézet professzora a forgalom megosztása a közlekedési ágazatok között címmel adott elő.

elmondotta, hogy a szovjetunióban már régóta foglalkoznak a különböző közlekedési ágazatok közötti forgalommegosztás vizsgálatával, s ennek eredményei alapján tervezik az arányos fejlesztést. hangsúlyozta, hogy a vasuti szállítás még beláthatatlan ideig az árutovábbítás főeszköze marad, hiszen a gépkocsiszállítás költségei jelenleg a vasuti árufuvarozás költségeinek huszszorosát jelentik. a személyszállítás területén a víziközlekedésben műszaki forradalmat jelent a szárnyas hajók megjelenése. egyre nagyobb tért hódít a folyékony áruk, - elsősorban a nyersolajnak csővezetékben való szállítás.

x x x

a kémiai tudományok osztálya és a biológiai tudományok osztálya rendezésében kurt mothes akadémikus, a hallei növénybiokémiai intézet vezetője tartott előadást a magasabbrendű növények nitrogénforgalmának egyes kérdéseiről. /mti/

19,22

20.00

- 43 -

bb 65. ünnepség dante összes művei első magyar kiadásának megjelenése alkalmából

t ms/gk szb sr

1962. május 3.

a magyar pen klub elnöksége és a magyar helikon könyvkiadó csütörtökön a magyar tudományos akadémián ünnepséget rendezett dante összes művei első magyar kiadásának megjelenése alkalmából. a kötet az idei ünnepi könyvhéten kerül forgalomba. az ünnepségen a magyar társadalmi és kulturális élet számos kiválósága vett részt. jelen volt dr. paolo vita-finzi, az olasz köztársaság budapesti követe, valamint a budapesti diplomáciai képviselet több tagja és a hazánkban tartózkodó olasz újságíróküldöttség is.

sőtér istván akadémiai levelező tag, a magyar pen klub elnöke ünnepi megnyitójában méltatta a nagy kulturális alkotások átültetésének jelentőségét a népek közötti kapcsolatok fejlesztésében, majd kardos tiber, az akadémia levelező tagja dante és a magyar olvasók címmel tartott nagy figyelemmel kísért előadást.

- nagy embersége, hazájának szeretete, politikai állásfoglalása, mélységes komolysága által - mondotta többek között - ez a firenzei szellem oly közeli hozzánk, mint talán senki a mult klasszikusai közül. amit a magyar költészetben alapvető követelménynek tartunk, a társadalmi kötelesség követését, azt dante hősi módon vitte keresztül. ha a klasszikus irodalmak magyar tolmácsolásában a fejlődés vonalának ábrázolására törekszünk - talán világirodalmi antológiákra, egy-egy nemzet költészete sok évszázadának bemutatására, a teljes homéroszra, a teljes shakespeare-re, - akkor elodázhatatlan volt dante minden művének közzététele is. így igazabb, gazdagabb, sokszerűbb, az eddiginél is gigantikusabb dante-kép bontakozik ki éppen a fejlődés, az erőfeszítések, kísérletek, torzók és remekművek változatos sorának bemutatásával.

az ünnepséget művészi műsor zárta be, amelyben cernus mariann és gáti józsef, a nemzeti színház tagjai az isteni színjátékból a pokol több részletét, és dante-költeményeket, a budapesti madrigál-kórus szekeres ferenc vezényletével verdi laudi della vergine című művét adta elő megérdemelt sikerrel.

/mti/

..

20,13

20.55

- 44 -

mti hivatalos közlemények

1962. május 3.

bb 49. a minisztertanács ülése

táj-niv. szb -cz

1962. május 3.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

a napirend tárgyalása előtt kádár jános, a minisztertanács elnöke a kormány nevében köszöntötte dobi istvánt, az elnöki tanács elnökét a nemzetközi lenin-békedíjjal történt kitüntetése alkalmából.

a kormány megvitatta a külkereskedelmi- és a pénzügyminiszternek a külkereskedelemben 1961. évi tervének teljesítéséről és idei feladatainak megoldására tett előkészületekről szóló, valamint a központi népi ellenőrzési bizottság elnökének az import anyagokkal való gazdálkodás vizsgálatáról készült jelentését. a kormány a jelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette.

a kormány az igazságügyminiszter előterjesztésére elfogadta a büntető eljárásról szóló törvényerejű rendelet tervezetét és úgy határozott, hogy jóváhagyásra a népköztársaság elnöki tanácsa elé terjeszti.

az országos tervhivatal elnökének javaslata alapján a minisztertanács határozatokat hozott a növényvédőszer gyártásának a második öt éves terv időszakában történő fejlesztésére.

a minisztertanács a művelődésügyi miniszter előterjesztésére - az oktatási reformról szóló törvény végrehajtásaként - rendeletet hozott a felsőfokú technikumokról.

a kormány ezután folyó ügyeket tárgyalta. /mti/

..

16,40

- 1 -

17.05 ✓

bc

MTI.

Kiadványa a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 180 400, 259 590

A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel.

mti belső hírek

1962. május 4.

bb 1. kilenc ibusz-különvonat májusban - megkezdődnek a nagykirándulások is

i tz/gk vm vg

1962. május 4.

májusban az ibusz kilenc hétfői különvonatot indít budapestről az ország legszebb vidékeire.

6-án egerbe és zebegénybe, 13-án mátrafüredre és bánkára, 19-20-án pécsre, 20-án porva-csesznekre és esztergomra, 27-én pedig miskolcra és dunaalmásra viszik a különvonatok a fővárosi turistákat.

május 19-én és 26-án pedig kellő számú jelentkező esetén különhajóval Leányfalura rendeznek kirándulást./mti/

bb 2. megkezdődtek a jelentkezések a külkereskedelmi levelező-képző iskolába

i sz/rné vm vg

1962. május 4.

a kétéves külkereskedelmi levelezőképző iskolába május elején megkezdődtek a jelentkezések. 1962 június 30-ig jelentkezhetnek az - egyetemi felvételi kérelemtől függetlenül - az érettségizett lányok / korhatár 30 év/. az iskolán csak nappali tagozat van, kollégiumi elhelyezésre nincs lehetőség. a jelentkezési lapok külkereskedelmi levelezőképző iskola budapest, hetedik kerület wesselényi u 38. alatt szerezhetők be. telefonon a 421-984 számon lehet érdeklődni. a pályázóknak augusztusban két nyelvből - orosz, német, angol vagy francia - felvételi vizsgát kell tenni. az iskolán a hallgatók két nyelvet, gyors-gépirást és külkereskedelmi levelező munkához szükséges szaktudást sajátítanak el. az iskola eredményes elvégzése után a külkereskedelmi minisztérium a tanulókat a külkereskedelmi vállalatoknál elhelyezi./mti/

bb 3. mozgó fodrászatok a vasi falvakban

vid te vm ki

1962. május 4.

a vas megyei kisipari szövetkezetek egyre több szolgáltatással segítik a falusi lakosságot. már a megye egész területén megszervezték a cipő-és ruhajavítást. jelenleg 11 faluban működik és újabb tíz helyen szerveznek fodrász ktsz részleget. ezenkívül mozgó fodrászatokat létesítenek a földművelésszövetkezetekkel közösen. a hét bizonyos napján - pontos „menetrend„ szerint - a falvakba érkezik a gépkocsira szerelt fodrászüzlet és egész nap a helybeliek rendelkezésére áll. a fényképész szövetkezet már megindította mozgó részlegét./mti/